

A MAGYAR ASSZONY

644 Tátrai fenyők Rószay Kázmér 80.495

APITOTTA: BERTA ILONA. SZERKESZTI: AMBRÓZY MEGATZI LAJOSNÉ GRÓFNÉ

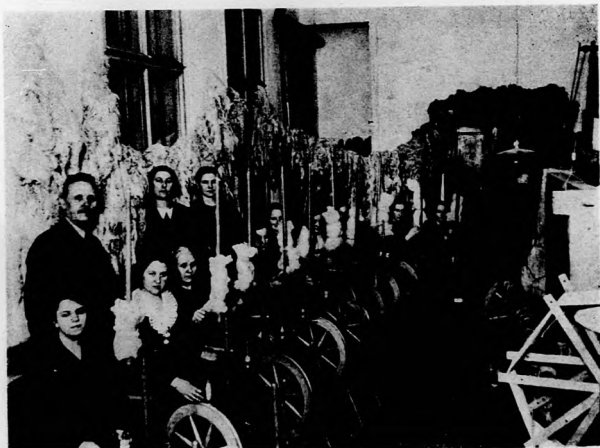

A MAGYAR ASSZONY KÉPESCSARNOKA

Agoston Gézáni

gróf Ráday Gedeonné Tormay Gézáni Pálmay Lenke
Sugár Béla

Asszonyok-lányok a szövedőben, a MANSz szekházában

A Magyar Asszony **ajándék** könyveit mai számunkhoz csatoljuk

„A Magyar Asszony” előfizetési ára a negyedévi dívatmelléklettel 9.60 fillér, fizethető havonta 80 fillérrel

H. sz. 611. ek. 580.495

A MAGYAR ASSZONY

XVII.
Évfolya
I. szám.

A MAGYAR ASSZONYOK NEMZETI SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: VII-RÓZSA-UTCA 23.

TELEFON
37-42

5207

AZ ÚJESZTENDŐ KAPUJÁBAN

Lezáródott egy év. Jó és rossz napja mögöttünk maradt. Ismét várakozó lélekkel állunk az ismeretlen dolgokat rejtgető újesztendő kapujában.

Midőn lezárjuk a lepergett hónapok számadását, el kell ismernünk, hogy voltak jó, örömhözó napjaink is, az állandóan nyomasztó érzésektől telített időben, a sokféle keservünk között.

Örömnapok, melyek Trianon magyarjainak becses ajándékot adtak: a remény értékes ajándékát.

A mindig bizakodó igazolva látta erős hitét, a reménytvesszett új reményre ébredt és már szinte könnyebbnek éreztük bilincseinket.

Fájdalom, a virradatot ígéro szózat a hatalmas, nemes barátnak igazsággal biztató melléknállása jó ürügy volt arra, hogy szörnyű rettenetekkel teli napok zúduljanak sok-sok magyar testvérinkre.

Szünet nélkül izzik, tüzel a felszított gyűlölet Erdély ősi földjén élő magyar testvéreink ellen. Emberi érzést kizárón, kultúrát megcsúfolón olyan uszítás folyik a román sajtóban napról-napra, hogy álmétkodva kérdezhetjük, hát ez is lehetséges? A lemészárlással való megújuló fenyegetések a sajtóban naponta megjelenhetnek?

Hivatalos megállapítás szerint az erdélyi magyar «idegen népcsoport». Idegen azon a földön, melyen ősei ezer esztendő óta élnek!

A magyar lakosságot száz kilométeres határsávbán meg akarják fosztani földbirtokától is; a magyar házakba, magyar birtokokba románokat akarnak beültetni. Új törvényjavaslattal kilátásba helyezik még, hogy ezer és ezer magyart üldöznek ki Erdély földjéről, kenyéértelenné, koldussá téve őket. S a hivatalos «énykedések» mellett a legvadabb hangon uszít a sajtó, mely, ki tudja, hány magyar testvér életébe kerülhet.

Csoda-e, ha ilyen tények hallásán pesszimiztikus hangulat vesz erőt a fajtájáért aggódó magyar lelkeken.

Pedig nekünk nem szabad csüggedni. Hinnünk kell az igazságban, mely biztosan kifutja a maga útját az időben — bár néha hosszú ez az út — és maga mögött hagyhat emberöltőket.

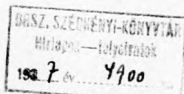
De azért a csüggedéstől az Ég óvjon egyént, családot, nemzetet.

Mert ahol otthon talál ez a rossz szellem, onnan elmenekül minden élni segítő gondolat. Meghal a hit; ellankad a tettvágy és elhalványul a remény legkisebb sugára.

Nekünk hinni kell a magunk erejében, a fajtánk életrevalóságában, a nemzet küldetésében és az «isteni örök igazságban».

Ezzekkel a gondolatokkal lépjük át az újesztendő küszöbét és ne tántorítson el hitünket, hogy komor felhők gyűlnek ismét rab magyar testvérek feje felett. Higyjük, hogy kiderül még a magyar ég s az újesztendő az Igazság útján lép előre. Adja Isten, hogy úgy legyen.

á. v.

LARIN KYOSTI elbeszélése

A fiatal Jouksa fehér rénszarvast hajtott a lapp hegyekben. Fehéren verődtek szemébe a bércek és a csillogó hópelyhek. Szótlanul nyúlt el a szánkóján, amelyhez kötélén oda volt erősítve egy másik, fazekakkal, dézsákkal és egyéb konyhaszközökkel telerakott hosszú szán. Egy szál szarvassal a végtelen fensíkon. A csillagok sejtelmesen hunyorgattak a hideg hegyek fölött. Jouksát mondatatlan unalom nyomasztotta. Hajtotta, hajtotta a rénszarvast, az meg líhegve iramlott és szüntelen hófelhőt rúgott a legény szeme közé.

Csodálatos némaság borult akkortájt az egész Lappföldre. Néma volt a hó és némák az emberek. A madarak is alig-alig csicseregtek, csak a fekete fajok dürrögtek, mint röhögő manók, elremitve és tévutakra csalva szánokat és vándorokat. Az emberek magukba zárkoztak és hallgatagon, gyanakodva néztek a vendégre, kinek jöttét dühös kutyaugatás jelezte, de ez a harsányabb hang sem hozott változatosságot egyhangú életükbe. Örökös félhomály terítette szürke szárnyait a végtelen sivár Saami fölé. Szótlanul ültek a lapp férfiak és asszonyok kunyhóikban, fásultan végezve mindennapi munkájukat. Mert akkora még nem ismerték a dal vidító varázsát, a rege

rejtelmes hatalmát az ellankadt lélekre. Olyan volt a lelkük, mint a fagyos, sötét táj kunyhóik körül.

Jouksa lassan hajtott. Nem hallatszott egyéb, csak a szerszámok csörgése, meg a hám csengőinek csilingelése. Mikor felért a fensíkra, körültekintett és a hegyek közt kanyargó folyócskát pillantott meg. Végigtékintett a távoli, befagyott mocsarakon, alacsony erdőkön és sokáig elnézte a folyó fölött derengő halványzöld fénysávot. Ez volt hát az ígért földje, ennek a folyónak a partja volt az ő számára elrendelve, vajjon itt üsse föl a sátorfáját, idehozza-e minden holmiját... egész jövőjét az éjjeli napok földjéről?

Ilyeneket gondolt, mikor szánkójával felért a fensíkra. Hirtelen azonban hosszú, lobogó fény villant fel a láthatáron. Jouksa szeme odatapadt a lángoló, szikrázó égre. Kénsárga és cserépvörös hullámokban rezgett a fény, mind szélesebben és erősebben. Kisvártatva új tűzcsovak gyúltak ki a nyugati égen, keletről fényzapor zuhogott szembe, középtűt pedig egymásba tornyosultak a lángok, hatalmas ívekben. A tüztenger föllobbant, majd megint elsimult. Meseországga változott az egész vidék. Jouksa lelke egészen beleolvadt az égbolt ragyogó lobogásába, amely csodálatos színekben verődött vissza a fensík fehér falain. Egy pillanat múlva a tündöklő tüznelyvek elhalványodtak s valami tátonóg sötét ürbe merültek el, csak egy széles, aranycsillogású félkörív maradt az ég északi szegélyén, rávilágítva az erdőben suhanó magános szánkóra.

Megrántotta a gyeplőt; a rénszarvas nekiiramodott a folyóparti lejtőnek. A ragyogó északi fény olybá tűnt fel Jouksa előtt, mint egy tarka jégkendő, melyet a Saami-beli legények adnak jégváltáskor a menyasszonyuknak, ha már elcserélték rénszarvasaikat. Majd megint magára gondolt Jouksa, a jövőre s mindarra, amit se szívesen, se dalba nem tudott foglalni. Különös, nyugtalan hangulat fogta el. Minél közelebb került a folyóhoz, annál nyugtalanabb lett.

Éjfélkor ért oda. Fölállította sátrát, körülscáncolta hóval, a kürtöböl lelegő kámpóra ráakasztotta a bográcsot, tüzet rakott, megfőzte a levelest, megette, aztán bundába burkolózva leheveredett a rénszarvasbőrökre.

Éjjel fölriadt. Mintegy félálomban, félig rémületben úgy érezte, mintha megmozdult volna alatta a föld. Mi volt az? Úgy rémlett neki, mintha lépést hallott volna. Fölkelt, elhúzta az ajtófüggönyt, de nem látott senkit sem odakint. Visszafeküdt. Ekkor úgy hallotta, mintha valaki a sátor fala mögül valamit sügna a fülébe. Rögött odafordult s megkérdezte: Ki az? De nem kapott választ. Majd meg úgy hallotta, mintha valaki kaparászna a sátor falán, a szerszámok, edények

A szent zubatag, Finnorszáig

pedig, melyeket sorjába fölgagatott volt a sátor kereszttrúdjára, mind lepotyogtak a földre, mintha egy láthatatlan kéz sópörte volna le őket. Mi az, rossz szellemek incelkednek velem? Nem mert se kiáltani, se átkozódni, jól tudta, hogy az ilyen éji látogatók azt nem türük; még agyonüthetnék a rénszarvast, sőt tán őt magát is! Hallgatózott, de kint minden csöndes volt. Hallotta, amint a rénszarvas zuzmót harapdál a sátor fala mellett s megnyugodott. Talán csak a szél csintalankodott. Maga köré csavarta a bőröket s újból elszunnyadt.

Sajátságos zaj ébresztette fel. Sisterget, fortyogott a bogrács, izzott alatta a parázs. Amint jobban körülnézett, úgy látta, hogy valami ide-oda himbálódik a sátorban. Hát a bogrács lóbálózott előre-hátra, mint a templomharang! Közben úgy tűnt föl neki, mintha hangokat hallana, halkan zengő női hangot, szelíden zsongó különös szavakat. Fölkelt, megigazította a paraszat, mert fázott. Akkor megrendült a föld, mintha hófergeteg zúdult volna alá a hegyekből, mintha föl akarná fordítani az egész sátrat. A tűz kialudt. Juoksa végigdől az ágyon s tovább bámulta a csillagokat, melyek becsillogtak a kürtölyukon.

Úgy rémlett neki, mintha süllyedten-süllyedne a föld alá; a csillagok pedig egyre távolabb-távolabb vonultak, mind kisebbek lettek, míg végre egészen eltiúntek. Akkor aztán valami nagyon csodálatos dolog történt. Mikor kinyitotta a szemét, a ragyogó északi fényben egy csodaszép fiatal leányt pillantott meg a sátor sarkában: fehér bőrköpenyeg volt rajta, aranyos csattos öv a derekán, fején pedig négyágú, fehér szélrózsaszüveg. Nagy, barna, mélyenülő szemei csábítóan csillogtak, mint a hold aranyösszárga sugara. Föl-emelte kezét s intett neki. Juoksa nem bírta levenni szemét a gyönyörű leányról. Föl akart emelkedni, de mintha oda lett volna szögezve a bőrökre; azt remélte, hogy a leány talán majd közelebb jön s arra gondolt: hej, ha az enyém lehetne... életem, mindenem...

— Mit akarsz tőlem?

A leány a fejét rázta.

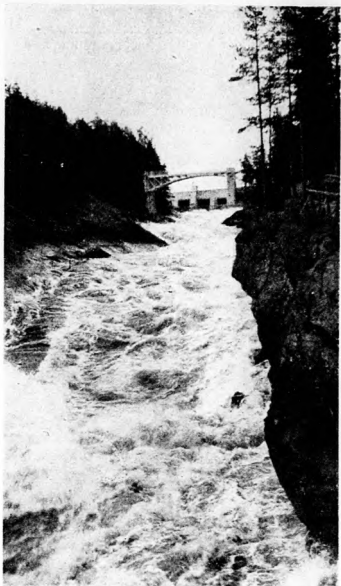
— Kincs van tán ide elrejtve? De hisz akkor az imént az üst karimájá ökörfejjé változott volna, az ökörfej meg vetőmaggá, a vetőmag pedig zöldgyökká. Miért jéhszett rám a bogrács? Nem látok zöld lángot sehol! Elásott kincs van-e itt fölhalmozva?

A leány megint tagadólag rázta csodaszép fejét.

— Talán álomkép vagy; akkor azt szeretném, ha sohasem ébrednék föl! Ha emberi leányzó, vagy csak annak az árnyéka vagy, felelj nekem! Ha ennek a helynek tündére vagy, mondj meg, bántottalak-e valamivel?

A leány bólintott és nyomban eltűnt. Juoksa megdörzsölte a szemét, vajjon nem álmodott-e? Még mintha látta volna a gyönyörű gyermekleányt, aki eltűnt az ajtó mögött. Aztán elszenderedett a gondolataiban.

Juoksa nem tudta, meddig aludhatott. Borzasztó recsegésre riadt föl, az egész sátor recgett-ropogott fölötte és már reggel volt. Ezt a csillagokból látta, amelyek éjjel olyanok, mint nagy, sugárzó szemek, nappal pedig apró, pislogó pernyefoszlányok.

Imátra. Finnország

Juoksa sértetlenül bújti ki a sátor alól. Ebből arra következtetett, hogy az éjjel valami jó szellemmel volt dolga. De azt is jól tudta, hogy a szellemmel nem lehet játszani. Befogta a rénszarvast, a szerszámokat pedig fölrakta a hosszú szárnra. Munkaközben valahonnan messziről valami halk énekfélélt hallott, mintha valaki egészen különös módon kezdett volna beszélni, elnyújtva és főlemelve a szavak hangsúlyát, úgy-hogy azok lassankint ritmikus dallammá olvadtak. A hang egyre közeledt, mintha valaki mellette síklott volna a havas hegyoldalon. De Juoksa nem látott senkit, se embert, se szarvast, csak a rénszarvas csengőinek csilingelését hallotta és azt a különös emberi hangot tompa, egyhangú, ringató ritmusban.

De most már tisztán hallotta a szavakat, olyan szépek voltak azok is, mint az a tündérlány, akit az éjjel látott. És a dallam olyan ismerősen hangzott, mintha egész életében hallotta volna. Hallotta a gyermekek sírását kötélen csüngő bölcsőkben, a férfiak morgását, az asszonyok nevetését, a rénszarvasok nyihogását és a farkasok vonítást, mindent, amit valaha is látott és hallott. De ezek a képek és dallamok, mintegy belőle magából váltak ki és mintha megkönnyebbült volna egy pillanatra, végtelen nyugalmat és vigasztalást érzett elhagyott lelkében. A dal olyan gyönyörű volt, hogy majdnem sírva fakadt tőle.

Aztán vidáman nyúlt el a szánkóban és gyeplővel odasuhintott a rénszarvas hátára, amely fűre, könnyű lépésekkel, táncolva repült a havon, mint egy fehér árnyék. Juuksa most új dalokat, új szavakat hallott, mintha valaki előtte járt volna dalolva és felvidítva magát és másokat, mert tudta jól, hogy hamarosan hazáért az ismerős udvarokba, az otthoni legelőkre. Juuksa öntudatlanul utánozni kezdte a hallott hangokat. Dúdolt és dalolt, úgy, hogy a havasok visszhangoztak bele és örült a tulajdon hangjának. Visszhang volt, vagy valami szellem beszélt az ő hangján? Nem tudta, csak dűnnyögött és dúdolt, mintha egész életében azelőtt is azt csinálta volna.

Dúdolt a lapp legényről, aki pályát dob a rénszarvas szarvai közé, az első rénszarvaszák-mányról, hosszú ski-futásokról, szédítő ugrásokról tátongó hasadékok fölött, friss, ropogós fagyról, farkasvadászatokról, medvehajtsárol, bővölésekről és varázslóokról: az élet minden fiatal örömeiről. Dúdolt a lapp legényről, aki vasárnap tarka ruhában, fehér rénszarvasi hajt a zsi-bongó vásárra... Dúdolt a lakodalmi dáridókról. Dúdolt az északi fényről, az éjszótét napokról a jeges tenger partján, ahová bögölyök kergetik a jobb zuzmóföldet kereső rénszarvasokat, mint ahogy a lappokat is havasokból havasokba hajtja az unalom és éhség. Juuksa dalában lendület volt és varázs, amely elbűvölte egész lényét, úgy, hogy nem érzett a fagy fagynak, az unalom unalomnak. Dalolt a lappföldi hosszú éjszakáról, a holdról, a csillagokról és hóról, amelyek útbaigazítják az eltévedt embereket. Dalolt a tavakról, mocsarakról, óriás egerekről és havasi sasokról, dalolt a meleg kunyhóról, csöndes egyedüllétről, a tűz mellett és a mindennapi munkáról. Végül dalba foglalta a maga reményeit, boldogságát... a havasi csermelyek halk csobogását, a rezgőlevelű nyárfák ezüstös rügyeit... a fülemilét, a lapp kielavelgot, amely langyos estéken a folyó lankáin dalol a délen viruló rózsaligetekről és körülötte millió sáska jár táncot. Szélden dalolt a tavasz jöttéről és a nap első sugarairól. Majd egyre harsogóbb lett dal a napról, az ősi szent énekek bővös erejű hőseiről, a kőbálványokról és óriásokról, Saamiföld száz meg száz elfejtett, évszázadok homályába hullt nagy szelleméről...

Sebesen hajtott hegyre föl, hegyről le. A völgyben már látta a kunyhók keményeiből felszálló füstszalagokat, hallotta a kutyák ugatását, hallotta száz meg száz szarvával összeakaszkodott, nyüzsgő, zsi-bongó rénszarvas csengőjének a csilingelését és dalolni kezdett arról a bűbájos tündérről, akit látott és aki hazavezette őt rokonai közé, távoli falujába: «Köszönet a drága tündérszonynak, vovjá, vovjá, nana, naná; őrizd meg mindig, vovjá, vovjá, nana, naná, a mi rénszarvasainkat, vovjá, vovjá, nana, naná!»

Juuksa énekét a kunyhóban is meghallották az asszonyok és férfiak, kibitorálták a kunyhóikból, hogy hallgassák ezt a gyönyörű és különös dalt, amilyent azelőtt sohasem hallottak. Juuksa az első kunyhó felé tartott. A kunyhó előtt egy fiatal leány állott s csodálkozva és vidáman nézett rá nyílt, barna szemével. És mintha a hold halvány fénye csillogott volna pillantásában. Alomképet látott-e Juuksa, a tündér állt-e előtte vagy az élő, valóságos boldogsághoz vezette az élő?

A leány intett neki a fejével, mert már tekintetéből látta, hogy érte jött, azért, hogy őt a sötét nap országából elvigye magával a fényes nap országába, elvigye, örökre elvigye.

— Tetszel a szívemnek, lelkemnek és gyönyörűség rád nézni, mondták Juuksa szemei.

— Te is tetszel nekem, deli legény, fényes nap fia, gyönyörűség hallani a hangodat és gyönyörű lesz együtt hajtani veled a végtelen havasokon, — válaszolták a leány, nagy, barna szemei.

— Mutasd meg, vajjon jószellem vezetett-e engem erre a helyre, — szölt Juuksa.

Amaz odalépett hozzá, kifogta a rénszarvast s ebből már megértette a rokonság, hogy elfogadta az ismeretlen havasokból jött ifjú kérését.

Juuksa odanyomta a dalát a leány arcához és szíve mélyéből felfakadt a őrület: Tündéri látomás, gyönyörűbb vagy én választottam a világ minden lányánál!

Éj-nap múltán kiscserélték a rénszarvasokat. A lakodalomban Juuksa szerelmi dalokat énekelt. És dalolt a jó szellemnek is, aki megajándékozta dalok tudásával s asszonyok asszonyával. Egy kevés bort a földre öntött és így szölt: «Ígyál te is jó szellem, lakodalmi boromból!»

Juuksa és felesége igen soká éltek, rénszarvasaik száma megszázsorozódott. És bármerre járt Juuksa, vagy bárhol ültette fel sátrát, a tündérek nem zavarták többé álmát és munkáját, akár virasztott, akár aludt. Megtanította énekelni a gyermekeit és így a dal derűhozó, diadalmos áldása elterjedt az egész széles Saamiföldön. A Saamibeliek rátaláltak önmagukra — a dalokban. Úgy látszott, mintha vége volna a nagy, nyomasztó némaságnak, mintha a madarak megint csicseregének a sátrak fölött, amelyek kürtjégen tündökölve tekinttek be a tiszta kék ég. Az emberek is vidámabbak és boldogabbak lettek, mert a régóta várt nap aranyos korongja fölbukkant a szomorú égbolt szélén és a csúf, hideg homály megbibbentette szürke szárnyait, hogy hosszú időre eltűnjön a távoli havasok mögé.

Fordította: Weöres Gyula.

A HEGYEK KÖZT VAN EGY ORSZÁG...

Jézus példabeszédéhez.

Ott fényes szalokban lengenek a hajfűrtök és üde a pára, fehér arcokat sem lep be a por, mert ez cyprusok s fenyőfák hazája.

Puha és könnyű a lábak futása, mint szél, ha jobban hóhelyek szárnyán. Nem lúz le sár, mert pázsit hizeleg, mint szőnyeg a paloták márványán.

Ó, Uram, ha hazát nekem is itt, országodban adtál volna, tudom, lázas szememben lelkem még most is por és sár nélkül ragyogna.

Szilágyi Magda.

H I Á B A V A L Ó Á L D O Z A T

NAGY MÉDA regénye

Végre megmozdult, fölállt, a szekrényéhez lépett, kivett egy dobozt s maga mellé tette a diványra. Levelek voltak benne, Péter levelei, amit azután írt. Olvasni kezdte, valamit keresett benne, valamit, amivel menteni tudná önmaga előtt.

Az első levél, milyen hosszú, küszált és zavaros, semmi magyarázat, csak önmagát vádoló szavak és mint kétségbeesett kiáltás, sokszor, nagyon sokszor beleszóve: mi lesz magával, Márta és Évivel?

A második már magyarul ózott:

Május 29.

A vizsgálóbíró és ügyész megkerülésével küldöm magának ezt a levelet, nem menteni akarom magam, amit én tettem, arra nincs menség, nincs bocsánat; csak elmondom, amit a maga édes, tiszta arcára nézve sohase tudtam elmondani. Pedig hányszor akartam bevallani, hányszor volt a számon, mikor egymást átölelve ültünk az esti csöndben és csak a kályhában égő, futkosó lángok lobogását figyeltük és egymás szívét. Gondoljon csak vissza arra, hányszor tette száma a kezét, ha mondani akartam valamit: «Ne, ne zavarjuk ezt a csöndet, majd holnap...» Így toldott el az én valamósom egész addig, míg össze nem törte a maga életét. De lehet, hogy nem is tudtam volna elmondani, nem is tudtam volna letörölni arcáról azt a boldogságot, azt a belém vetett hitet; lehet, hogy nem tudtam volna megtenni.

Csak arra kérem magát, könyörgöm, higyen nekem: én esküszöm mindenre, ami valaha szent és drága volt nekem, hogy mióta magát megismertem, egyetlen olyan dolgot nem tettem, amiért ma itt kell bűnhődnöm. Minden régebbi keletű, sokkal régebbi.

Mikor elhatároztam, hogy magát elveszem, mindent rendezni akartam. A hiba ott volt, hogy előbb kellett volna pénzt kérnem és csak azután bejelenteni szülieimnek, hogy magát elveszem. Fordítva történt. Ők megtagadták a segítségüket, mert más szántak nekem, én pedig nem tudtam lemondani magáról.

Akkor próbáltam tussolni, apróbb kölcsönökkel, váltókkal helyretenni a könnyelműen elvett összeget, nem sikerült a nyomokat eltüntetni és maga akkor már a menyasszonyom volt.

Tudtam, hogy már csak néhány hónapom van hátra ahhoz, hogy fölfedezzék, azért sziettettem az esküvőt; csak a halálraírtét szerethet

és vágyhat úgy, ahogy én vágytam magát. Valami vad, kétségbeesett remény élt bennem, hogy maga mellett nem történhetik semmi bajom, hogy Isten nem engedheti, hogy a legtisztább, legbecsületesebb asszony mellett becselennek bélyegezzenek. Ahogy most ismerem és tudom szerelmét, talán akkor, ha őszinte lettem volna, elbírta volna ezt a szörnyű terhet, de így, ahogy én, egy szó, egy hang nélkül elhagytam magát; ez alávalóság volt, ezért meg kell hogy vessen.

De, ha Isten ismer, akiben hinni én már nem tudok, akkor elhiszi nekem, hogy mióta magát ismerem, minden lépésem kétségbeesett erőfeszítés volt, hogy jövátgyem, amit valaha könnyelműen elkövettem. Amikor magára lettem, akkor találtam meg elveszett lelkiismeretemet is. Ha tudná, ha elhinné, hogy vádolt a lelkiismeret, hogy kísérte minden lépémet és csak akkor pihent el, ha a maga drága lélegzetvételét hallottam magam mellett.

De hogy is kívánhatom, hogy higyen nekem? Nem, én már ezt se kérhetem magától, eljártottam a legparányibb jogát annak, hogy egyetlen szavam igaz legyen maga előtt.

A harmadik levél: — beszámolt:

Június 13.

Soraiban kerestem valamit — szóval nem is tudnám kifejezni, hogy mit —, most is itt van előttem, átfutom sokszor, de az nincs benne. Talán — nem — egészen bizonyosan igaza van így is.

Még ne jöjjön meglátogatni, kérem még ne jöjjön (ha tudná, hogy fáj leírni ezeket a szavakat), még nem tudtam megnyugodni, még nem tudnék belenézni szegény, meggyötört arcába; még nem számoltam le önmagammal. Ó, bár lett volna erőm végleg leszámolni, mint ahogy terveztem; a pisztoly ott a hamburgi kikötőben is készen állt, de valami lefogta a kezemet, talán a maga szerelme — mondtam akkor —, ma tudom, hogy a gyávaság és megvetem érte magamat.

Jól sejtette, Parall adta azt az örült tervet, hogy menjek ki Amerikába, persze, álévelem nem egyezett a ruhámba kivarrtot monogrammal (ki is gondolt erre?), így fogtak el. Tervem volt, hogy ha elhelyezkedtem, utánam jön maga is, Márta.

Hamburgból hétfőn este egy polgári biztos kíséretében, 46 P készpénzzel, 100 szivarral és egy üveg cognaccal indultam haza. Csehországba Friedlandig jöttem vele, aztán Par-

dubitsig egy csendőr kísért, onnét Pozsonyig egy másik csendőr, addigra a szivar és a cognac elfogyott, sőt a kísérőim útikoszját is én fizettem.

A legkisebb kellemetlenségem sem volt, csak attól rettegetem, hogy megvasalnak. De a hamburgi konzul volt annyira figyelemmel, hogy intézkedett, hogy egész szabadon jöhetek, csak kézáddással kellett megfogadnom, hogy szökési kísérletet nem teszek. Szegény németek, még adtak az én kézáddasomra valamit . . .

Itt is tekintettel vannak rám, azaz régi rangomra, szobám ajtaja nyitva van, kivéve délben féltizenkettőtől egy óráig. Kimehetek az udvarra, amikor akarok, de én soha nem megyek; még nem tudom elviselni (pedig bele kell törődnöm), hogy az örök föltett sapkával mennek el mellettem, vagy jönnek be hozzám és a fogházfelügyelő, aki valamikor rangban annyira alattam volt, most szigorú tisztelgést kíván.

Azt kérdi, mennyi időre foglak elítélni?

Mikor Hamburgból hazajöttem, meg voltam győződve, hogy 7—8 évet kapok. De most, hogy ismerem a vizsgálat vezetőjét és a fogházfelügyelő szavaiból ítélve, 4 évnél többet nem kaphatok. Ebből egy év feltételes szabadonbocsátás jön, így csak 3 év maradna. Bár én védekezni fogok. Sőt, ha a tárgyalás befejezte után az elnök megkérdi, hogy van-e még mondanivalóm, az csak ennyi lesz: «Tekintettel az elkövetett bűneimre, tekintettel az elkövetés módjára, a legszigorúbb büntetést kérem magam ellen.»

Mit bánom én a büntetést, megérdemlem, csak a maga sorsa lenne biztosítva, Mártám és Évikéé. Parallal rövidesen beszélni fogok, az ő útján fogom kérni szüleit, hogy tekintsenek arra, hogy maga az én könnyelműségem áldozata és ne vonják meg segítségüket. Ha imádkozni tudnék, csak erre kélnék az Istent, mert minden megaláztatásomnál fájóbb az a tudat, hogy maguk esetleg szükségét szenvednek.

Több rabbal vagyok együtt, egy szobában, egyszerűbb emberek, naiv-parasztos gondolkodásuk elúzi a hosszú unalmas órákat, mert a nap, az nagyon, nagyon hosszú. Ennél csak a magányos éjtszakák hosszabbak, amikor álom nélkül virrasztok kemény ágyamon és magára gondolok, Márta, mindig csak magára. Miért is kerültem én az útjába? Én, aki bűnre voltam ítélve, hogy nem érezte meg finom, tiszta lényé, hogy mit rejtegetek mosolyom alatt?

Bíró voltam, ítélkeztem emberek fölött, akik talán sokkal becsületesebbek voltak, mint én; bíró voltam, aki a becsület paragrafusait a homlokán hordta, de kélekben aljasul megtagadta; — van-e bocsánat ember, Isten, ön-magam és maga előtt erre — kérdem napjában százszor magamtól és százszor felelek is rá.

Nincs, nincs, nincs!

Mártám, ha ír nekem, csak így címezze ezután: «Dorn Péter vizsgálati fogolynak Sz—i, törvénszék.» Több cím nem illet engem, rövidesen pedig csak szám leszek, egy szám, a csikós ruhába öltözött rabok között!

Szegény kishit, mit kell elviselni magának, csak azért, mert engem szeretett!

Parall itt járt tegnap, üzenetet hozott szüleimtől. Hajlandók magát is segíteni és havonta fognak küldeni egy bizonyos összeget. De megüzenték, hogy ne próbáljak se nekik, se bátyámnak írni ezután. Majd, ha letelt a büntetésem, felkereshetem őket, de addig nem akarok tudni rólam. Tehát, akik vér szerint legközelebb tartoznak hozzám, azok megtagadtak, de maga, drágám, nem hagyott el, pedig maga ellen vettem a legtöbbet.

Amit olvastam valaha, a szabadságvesztés hatását a foglyokra és a magán rendszer alkalmazását, azt most saját magamon tapasztalhatom. Bár nem vagyok magánzárkában, sőt amennyi figyelem és előny csak alkalmazható a fogházzabályok szemellett tartásával, azt én mind élvezem, mégis úgy össze vagyok törve; ó, nem testileg, hogy ha magára gondolok, Márta, sírok. Én, aki gyerekkorom óta nem emlékszem, hogy bármi is könnyet sajtol volna a szemembe, most csak egy egyszerű név, a maga nevének csak a gondolata elég, hogy sírjak. Ez a roppant érzékenység, persze, a fogság rovására írható és mikor letöröm azt a furcsa nedvességet a szememből, nagyon szégyellem magam. Aki itt sír, az már nem én vagyok, egy idegen ember, egy új, akinek nincs elég könnye siratni azt, amit saját hibájából elvesztett.

Ha visszagondolok négy és fél havi házasetünkre, maga édes arcára, amint ott suhant a szobák során, itt-ott símtíva, rendezve valamit, mert soha nem volt elég szép és ragyogó minden a mi szerelmünkhöz mérten; vagy a kertben, amint magot vetett a kora tavaszi napsugarba fürdetve tiszta arcát; ó, ha erre gondolok . . . s azokra a pillanatokra, amikor elővett a lelkiismeretfurdalás, hogy mi fog velem történni, ha elég egyszer a kimaradhatatlan büntetés, annál kínosabbat és gyötrelmesebbet még letartóztatásomkor sem éreztem. Ezeket feledni nem lehet.

Július 15.

Köszönöm az arcát, a régi mosolyát és köszönöm, hogy elhozta a szívét is nekem.

Ó, ha tudná, hogy féltem attól a pillanattól, amikor a maga becsületes arcába kell nézmem. Szégyen járta át testem legkisebb részét is és semmit se hagyott bennem érintetlenül. A becsületem elvesztésénél jobban fáj a maga elvesztése. És tudtam, hogy most, ezen a találkozáson dől el, hogy több-e a hozzám való

kapcsolata, mint a felesége, akinek kötelessége kitartani jöbän-rosszban. Bár itt ez a «kötelesség szó» nem illeti magát, túl merev, ahhoz az érzéshez mérten, ami valaha hozzám kötötte.

De a szeméből — bárhogy takarta kedves mosolyával és szavaival, mellyel a jövőnkbe még hinni tudott —, a szeméből nem téphette ki azt a kérdést, amely itt bujkált, amelyet én kimondatlanul így megértettem:

«De hát miért? Miért tette?»

Miért? Furcsa rövid szó, éles, vág, mint pengéje a késnek: miért?

Messzire kell visszamennem, egész kicsi gyermekkoromba. Alig voltam négy éves, mikor apám íróasztalfiókjából elcsentem a ceruzákat, sokat, színeset, pirosat, kéket, mikor rájöttek, nevettek rajta: «adta ügyes kis fickó». És később se mondta senki: ne nyúlj ahhoz, ami a másé. Bátyám sokat szenvedett tőlem, mert elvettem, eldobáltam holmiját, de nem mert hozzám nyúlni, mert én voltam a «yenge, a védett kicsi». Később, ha nem volt elég zseb-pénzem, az ispánunkat fogtam el: «mondjon kevesebb árt apának, azért, amit eladott»; megtette, hiszen enyém is volt a birtok, bizonyára így gondolkozott.

Az egyetemi évek alatt adósságot csinálni, uzsorásokat hajtani föl, valóságos életemem volt és szórni a pénzt meggondolatlanul. Ha apám nem fizetett, titokban küldte el az anyám. Nem ismertem a pénz értékét. Gazdálkodni a bátyám maradt otthon, én a járásbíró-sághoz kerültem, gyors előmenetelre számítottam itt, mert rokonaim töltötték be a megye legfontosabb pozícióit.

Könnyen ment minden, soha se küzdöttem semmiért és sohase tudtam lemondani semmiről. Ezért történt. Ha elfogyott a fizetésem, hozzányúltam a rámbizotthoz: «majd visszateszem, ha hazulról megjön a pénz» — gondoltam. Eddig sikerült is. Aztán jött a háború, az orosz fogság. A kényserű lopások ott is könnyebbé tették az életet.

Valami elromlott az óraszerkezetben, a leg-érzékenyebb rugó eltörtött; már csak az órákat mutatta elnagyolva, ugorva néha már nem mutatta a másodperceket, az idő pontos, beosztott részeit. Így a lelkiismeret.

Mikor hazajöttem a fogságból, az elnyomott évek főlzabadtak, mulatni akartam, élni, megélni mindazt, amit elmulasztottam. De arra nem gondoltam, hogy a birtok, a rossz gazdasági viszonyok miatt, nem bírja el költséges passzióimat. Ha nem jött pénz otthonról, a várt időre, előlegeztem magamnak. Így halmoztam könnyelműséget könnyelműségre, míg végre összecsapott a fejem fölött. Leg-alább magát ne rántottam volna magam-mal!

Még egy vallomással tartozom. Mikor magát megismertem, csak így akartam kinyújtani ma-

gáért is a karom, mint sok más asszonyért, akik enyémekek lettek. De magában volt valami, ami nem engedte meg azt a hangot, azt a közeledést, amit könnyű sikereim miatt megszoktam.

Magából kiáradt valami, ami lefogta zsákmányoló kezemet és fölébresztette bennem, amit soha nem éreztem: tiszteletet egy asszony iránt.

Csak akkor tudtam meg, mi az: szeretni és szeretve lenni.

Késő volt: Nekem menekülni volna kellett és én maradtam.

Nagyon szerettem.

De bocsánat épp ezért nincs az én bü-nömre . . .

Augusztus 2.

Mostanában többször megtörtént, hogy egy-egy fogházért, vagy egyik-másik vizsgálati rab jogi tanácsért hozzám fordult. Ilyenkor nagyon fáj a tudásom, melynek hasznát többé nem vehetem. S ha jön a csütörtök — ez volt nálam a panasznap —, akkor mindig végigreszket bennem valami szörnyű büntudat, hogy elvesztettem életemet, hivatásomat.

Tegnap, elején, amikor meghozták az örök-nek és fogházfelügyelőnek a fizetést, főlajgott bennem: nekem már soha!

Hajnali ködében a Dunaparton

ÉLETKOROK

Még mindig nagyon bánt, ha ismerőst látok, szerencsére csak délután ér rá a vizsgálati bíró velem foglalkozni, így, mikor fölvezetnek, már üres a hivatal. Ez nagy megkönnyebbülést jelent nekem.

A bútorok közül, amit csak lehet, adjon el, azzal a föltétellel, hogy ha a zárlatot földoldják, akkor vihetik el.

Tehát az otthonunk is megszűnik. A bútorok, a képek, az apró holmik, amik látták szerelmünket, ki tudja, merre lesznek szétdobálva? Az a kedves sarok, a sok színes diványpárnával és karcsú levelű pálmával, amit a maga drága keze oly szeretettel gondozott, — emlékszik, mennyit neveltünk, mikor kedd esténként lepedőbe burkoltuk, mint egy kis gyereket, egy sok-sok pára érje? A pálmát ne adja el és az én kis intarziás kártyaasztalomat is tartsa meg, hátha fogunk még egyszer kettesben sakkozni rajta, vagy békésen passziánszolni, — hátha? És a kis mandit, úgy-e, azt magával viszi? Sokszor ide képzelem szobám magas ablakára kicsi kalitkáját és hallani vélem csattogó hangját, ahogy reggelenként fölébresztett bennünket Hát Blekknek milyen a sorsa? Szegény, jó kutyám, keresett sokat? Oda áll-e még délben az ajtóba, vár-e haza engem? Talán a főbírónak ajánlja föl, mindig szerette és irigykedve dicsérte; talán ott jó dolga lesz, hiszen Pesten nem tarthatja meg.

Ha tudná, mennyire fáj ezeket leírnom. Mintha egy-egy darab élő húst szagatnék le a testemről. Már nem is bánom, ha vége lesz a vizsgálati fogságnak és elítélnek, ott legalább dolgoznom kell, nem leszek körülvéve ennyire emlékekkel. Igaz, itt is akartak hivatali munkát adni, de én beteget jelenttem, hogy a karom reumás lett (ha ír levelet a törvénytársakra, kérdezze meg majd, hogy fáj-e még a karom), képzelje el, mennyi ismerőssel kellene akkor találkoznom, résztvevő vagy kárörvendő arccal; nem, azt nem lehetne elviselni, inkább ez a tetlen magány.

Ezekben a lassú, unalmas napokban sokszor eszembe jut — bár én megérdemeltem a büntetést —, mégis hányan vannak, akik hasonló. Söt súlyosabb bűnök miatt szabadon járnak, akkor lázongok az Isten ellen, nem magamért, de hogy magát és szüleimet ártatlanul ilyen szegyenbe sodortam.

Sokszor tér vissza almomba az elfogatásom megaláztatása, úgy, amint valamelyik barátommal, találkozom és az nem fogadja el a feléje nyújtott kezemet. Milyen szörnyű álmok ezek, izzadtan és kimerülten rettenek föl kezemény ágyamon és ökolbeszorított kézzel lélegzem bele a hideg sötétésgébe: mit fogsz érezni, ha valóságban is utólréz az a szegény?

Márta, csak maga ne hagyjon el!

(Folytatjuk.)

Hiába minden, múlik az élet...
Tavasz, nyár, ősz, tél... Hová is lesznek?
Keresem őket, nézek szemükbe,
Mit olvashatnék belőle? benne?

Tavasz! Gyermekkor! nagy honfoglalás!
Ébredés, kérdés, magvetés, ásás...
Mintha én élném; pedig ez látszat;
A környezetem épít fel házat,

Amibe lassan beleköltözöm,
Sok szép, jó szóba beleöltözöm,
Az akaratom nehezen enged,
Végre megszokja az engedelmet...

S áthajlik lassan, szépen a *Nyárba*:
Amikor ébred ifjúsív álma,
Egyéni élet bontja ki szárnyát,
Újszerű Gondok nagyszerű várát!

Teremtő napfény süt a szemekbe,
Alkotó munka vágya ég benne!
Képzelet izzik, szenvedély szenved,
S Boldogság ígér örök Szerelmet!

S egyszer csak egyszer, hullnak a lombok,
Őszi hajszálok... erősebb gondok,
Szüret-aratás, nagytakarítás...
Mennyi a látszat? mi a valóság?

Van-e mit vinni a csürbe — télre?
A lelki élet eljut a mélyre?
Evangélium földön és Égen
Őszi pompában éljen és égjen!

S lehull a hó... a szemfedő álma!
S készül a Lélek a Jobb-hazába:
De még mindig van, van néki dolga,
Jöttét-vágy! az lesz a legszebb gondja!

Emlékek járnak... Adventi várás!
Karácsony édes! Te szent Imádás!
S a teli csendben hangos az Ige:
Megifjít Téged gyermekszerelme!

Berta Ilona

MAURICE RENARD NOVELLÁJA

Úgy Cserbánián, mint Korlov azon a vélemény voltak, hogy a legokosabb volna azonnal visszaindulni, mert alig pár kutyánk maradt még életben. Dr. Semmernek, az expedíció vezetőjének igyekeztek megmagyarázni a korai visszaindulás előnyeit, amikor a sarkiszél borzalmaságát még kikerülheti az ember.

En nem szóltam hozzá a dologhoz, tudtam, hogy nemcsak eszközeink nagy részét kell itt hagyni, hanem a kis repülőgépet is, amelynek pilótája voltam s ebbe nehezen nyugodtam bele.

Dr. Semmer még egy rövid búcsúrepülést akar velem csinálni, de megígérte, hogy holnapután indulunk.

Amíg Cserbánián és Korlov előkészületeikkel foglalkoztak, a doktor és én a szürke, ködös reggelben fölrepültünk. Erről az utolsó repülésről nincs sok mondanivaló. A pontos időben vissza is érkezünk, de mikor le akartunk szállani, a gép ahelyett, hogy a megfagyott talajra leereszkednék, kis magasságból, teljes erővel lezuhant és egyik szárnya egy hatalmas jégtömbön letört.

Többől nem tudok, mert elvesztettem az öntudatomat.

Mikor megint magamhoz tértem, dr. Semmert láttam ágyam mellett, Cserbánián és Korlov levert arccal nékötte állottak. Semmer elmondta, hogy ő baj nélkül menekült meg, nekem azonban sajnos, nem volt ilyen szerencsém. Megkérdeztem tőle, hol sebesültem meg és mennyi ideig voltam öntudatlan. Hangom gyengésege kevésbé lepelt meg, mint a bizonytalan és kerülő válasz, melyet kérdésemre kaptam.

Megértettem, hogy egyik karom eltört; megpróbáltam mozdulni a takaró alatt, de nem sikerült s a doktor figyelmeztetett is rá, hogy maradjak nyugton.

Két hét telt így el. A karom javulóban volt, de kétségbeesetten állapítottam meg, hogy lábaim felmondták a szolgálatot. Nem tudtam fölkelni és lábaimra állani. Es emellett sem törést, sem sebést a lábaimon megállapítani nem lehetett. Megmagyarázhatatlan volt, hogy honnan származik a hűdés.

Borzalmas napok és éjjelek következtek. — Dr. Semmer maga sem tudta már nyugtalanságát elrejteti, a többiek gondtelt arca egyenesen kétségbeesett. Telt az idő és megkezdődött a szigorú időjárás.

Tudtam, hogy áttelelésre itten nem is gondolhatunk; elég élelmiszertünk sem volt s ha a tél itten talál minket, az éhség és hideg miatt föltétlenül elpusztulunk.

Elhatároztam magam, hogy szólok Semmernek. Azt mondtam neki, hogy Cserbániánál és Korlovval induljanak útnak s engem hagyjanak itt sorsomra.

Indítványom valóságos dührohamot váltott

ki nála, úgyhogy elment a kedvem még egyszer erről beszélni.

— Ha nem tud jönni, akkor szánkóra tesszük és úgy visszük. Punktum!

De a következő reggel Cserbániánt és Korlovot suttogni hallottam, rémülten tárgyalták, hogy megint elpusztult három kutya.

Dr. Semmer kettőzött gondossággal ápolt tovább. Az volt a véleménye, hogy ideges akaratgyöngösgben szenvedek csak és megpróbálta saját akaratát rám átruházni. Néha annyira ment, hogy egyenesen összeszidott.

— Önnek nincs semmi baja. Ha akarja, éppen úgy tudna járni, mint a többi ember. Csak komolyan akarja kell. Mondja folyton ezt magának: én fel akarok kelni! Idegei mondták föl a szolgálatot, más baj nincs. Önön múlik, hogy fölkeljen és járjon. Hát rajta! Keljen föl! Rajta!

Minden erőmet összeszedtem, de hiába volt

Készülődés

KÖSZÖNTELEK...

az erőködés, mozdulatlanul maradtam. Felindulásomban majdnem sirtam, annyira kétségbe voltam esve. Dr. Semmer összeharapta ajkait és sótéten nézett maga elé.

A következő napokon mind biztosabban éreztem, hogy Cserbánián és Korlov valamit forralnak ellenem és a doktor ellen. Viselkedésük majdnem ellenségessé vált. Kötélességemnek láttam, hogy beszéljek erről Semmerrel, figyelmeztettem őt, legyen résen. A doktor azonban csak vállát vonogatta.

Napról-napra fokozódott a hideg.

— Most már elhatározásra kell jutni — mondta kétségbeesett hangon Semmernek.

— Holnapután indulunk — válaszolt ő.

— De hiszen tudja, hogy én képtelen vagyok erre.

— Holnapután indulunk mind a négyen — ismételte dacosan.

És ezen az estén borzalmas dolog történt. Cserbánián és Korlov rám rohantak. Nem aludtam ugyan, de annyi időm sem maradt, hogy kiáltani tudjak. Számat gyorsan betömtek és kezeimet összekötözték a hátamon. S amit ezután csinált a két áruló, attól tehetetlenségemben reszketni kezdtem. Semmer hálóhelyisége az enyémtől erős fallal volt elválasztva. A fal alatt azonban volt egy kis lyuk, amit nem javítottunk ki, mert úgy is rövidesen indulni készültünk. — Cserbánián ebbe a lyukba valamit betett. Feszítlen figyeltem, hogy mit csinál. Mindketten útiruhába voltak felöltözve, teljesen készen arra, hogy meneküljenek. Korlov ekkor lehajolt és rövidesen egy kis láng világított ki a lyukból. A következő pillanatban mindketten gyorsan elűntek.

A láng lassan terjedt tovább. Pár perc alatt biztosan eléri a pokolgépet s a két gazember akkor a szánkákkal, kutyákkal már elég távol, biztonságban lesz. Öt-tíz perc és minden a levegőbe repül. Senki nem fog többé a híres doktor Semmerről beszélni, aki az északsarki expedíciót vezette, amelynek pilótája én voltam.

A doktor aludt s én ott feküdtem hűdötten, összekötözve, tehetetlenül.

Nem tudom leírni, mi ment bennem végbe. De hirtelen engedelmessédni kezdtek az izmam.

Ledobtam magam az ágyról, térdem a lánghoz kúsztam és rádobtam magam arra, hogy eloltsam. Ebben a pillanatban csoda történt. Egyszer csak éreztem, hogy föl tudok állani, támolyogtam ugyan, de két lábamon a doktor ajtaja előtt voltam.

Az ajtó kinyílt. A doktor jelent meg benne lámpással. Látszott rajta, hogy nem is aludt és arca sugárzott a meglegedéstől.

— Látja! Megmondtam magának! Csak erősen akarni kell — kiáltott győzedelmes hangon.

A másik oldalon Cserbánián és Korlov jöttek be kacagva és megöleltek engem. Cserbánián ki-húzza a lyukból a rémületet okozó pokolgépet, amelyről kiderült, hogy nem volt más, mint közönséges, üres konzervdoboz...

A következő reggel mind a négyen útnak indultunk, ahogy Sammer előre megmondta.

Fordította: L.

*Köszöntelek, magyar nép, puszták nemes fia!
Testvéri nép köszönt im szavamnak általa.
Dicső hír sugarában ragyogsz te ott, rokon,
Én ismeretlen, élek itt, zordon északon.*

Ha zendül harci kürtöd, ha büszke ménedem
Előrobogsz csatázni merészen, délcegen:
Hőstetteid hírétől harsog kelet, nyugat,
Egész világ csodálja villámló kardodat.

Ám hogyha már kioltád a harc vészes tüzét
S pihenve éled újra a béke életét:
Aranykalász ragyog rád dúcs szántóföldeden
És áldott Kánaánod tejet-mézet terem.

Lejtőin halmaidnak a fűrt nektárt csepeg,
Tüzet lehel beléje az izzó napmeleg,
E tűz fakaszt sugárzó mámort és ihletet,
Büvössé így varázslod a földi életet.

És ihletednek szárnyán felszállnak a dalok,
A puszták tündérekévé változnak általok.
És messze földre elhat költőd éneke,
Csodás zengéseikkel egész világot tele.

Én ismeretlen írtoim itt fenn a zord vadont,
Meleg sugárt a nap rám csak néha-néha ont.
Fenevadakkal is kell birkóznom énnekem,
Ah, tudják-e más hazában, mikép foly életem?

Ám életem én is egykor vitézi korszakot:
Rengett a föld, amerre partpám végtálat,
Átúsza tenger árját, nyomán kell döbönenet,
S a hősidők kobozza vert rólam éneket.

De míg így messze földön valltam a babért
S véretem harctusodban arattásiadalért —
Békes északházamba csak visszavágytam én
S nyugodtan életem ismét erdőim rejtekén.

E földet Dél lakói kicsinylik, megvetik:
Mely rajta él, a nép is hitvány, szegény nekik.
De nékem e világon e föld legkedvesebb,
A képzet sem teremthet hazát, mely volna szebb.

Kínálnak árnyas enyhet fenyes ligeteink,
Tündértavak szegélyén halmoknak kékje int.
Órok sóhajjal telve susog az ősvadon,
Ábrándnak itten élek nyugodtan, szabadon.

És hol találás a földön kékelőbb kék eget?
Titokzatos, derengő, büvös nyáréjeket?
A téli tájon rezgő, csodás fényvillogást,
Amely megszázaszorozza a csillagragyogást?

És hallasz-e zokogni sellőt ezer habon,
S versengeni véliük ósáit, minő az én dalom?
Oh, hogyha cseng fülembre e büvös ósi dal,
Feledlek hír, dicsőség, név, büszke diadal!

Köszöntelek, magyar nép, puszták nemes fia!
Testvéri nép köszönt im szavamnak általa,
Dicső hír sugarában ragyogsz te ott, rokon:
Én ismeretlen élek itt, zordon északon.

• U. v. Schrowe, szül. Hartolában (1853—1886).
Fordította: Somkúti.

A BÉKE ÁLARCA ALATT*

»Rauhanki varjolla?»

Szabadság és béke olyan két fogalom, amely minden igaz hazafi szívét megdobbantja, ha arról beszélnek. Az elnyomatás igája alól és az ellenség bilincseiből mindenki szabadulni akar; a háborútól, mint felesleges vérontástól, retteg minden értelmes, becsületes ember. A béke nagy boldogság, de a szabadságért az ember rögtön feláldozza. A szabadságvágy ellenállhatatlan és a békeszeretet előtt áll.

A mostani nehéz és nyugtalan időkben a lapok a világ minden részében a béke gondolatával foglalkoznak.

Zászlaik alatt tömegeket hívnak segítségül, gyűléseznék tüzes beszédekkel. Az emberi érdekekben kijelentik, hogy most végre megkezdendő a béke megvalósítása, a leszerelés, a testvéri kézfogás, megbocsátás, elfelejtése az eddigi ellenségeskedésnek, viszálynak, háborúknak stb.

Napilapok, folyóiratok buzdítanak mindenkit a legszentebb küzdelemre, amelyben a mostani generációnak részt kell vennie. Beszélnek békéről, egyetértésről, közös előnyökről, vitáznak az emberi boldogulás kizárólagos békéjéről, csak békéjéről.

De a legfontosabbról megfeledkeznek, azt szándékosan elhallgatják. Vakon merednek kizárólag a békére, hogy ne lássanak semmi mást. Pedig tévedés és hiábavaló hinni a békében, hogyha az igazságot és szabadságot lepitörték.

És mégis így, nálunk is így tesznek; hosszú cikkekben felszólítások jelentek meg, csatlakozunk a nemzetközi békeszövetséghez. Hivatkoznak a legnemesebb emberi törekvésekre és ígérnek örök boldogulást az igazi béke jegyében — semmi egyebet. És ezt a IV. §-tól várják. Szép frázisok, de mily csúf a tervezetnek I. §-a, ha azt érthetően elolvassák. Ez így hangzik: Az érvényben lévő nemzetközi szerződések feltétlen érvényben és tiszteletben tartandók.

Tudjuk jól, hogy a nemzetközi békediktátumok a nagy háború következményei, a legyőzöttekre kényszerített diktátumok. Vajon ezek annyira igazságosak, hogy mindenki által elismerendők és tiszteletben tarthatók? Ezek az erőszak döntéseinek páncélos hajókkal és bombákkal való megpecsételése, mely a népek szabadságát, önrendelkezési jogát béklyóban tartja és az igazságnak legszörnyűbb torzképét mutatja. Ez a tényállás!

Finnek! őrizkedjétek a béke ezen angyalaitól! Finnek! testvéreink most az elnyomatás sötét éjében élnek, kivánjátok-e továbbra is ezt a békét fenntartani? Határainkon túl olyan munkát végeznek, amely nem szolgálja a békét. Messze délen rokonaink bilincsbe verve, akarjátok-e szenvedéseit továbbra is fenntartani, akarjátok-e?

Nem lázadt-e fel véretek számtalanszor a megrázó újsághírek felett? Kezetekbe vehetitek-e a béke

gyeplőjét abban a pillanatban, amikor a testvér Magyarország küzd az igazságért, emberi igazságért, életjogiért? Magyarországon érvényben van a kegyetlen béke, amelyet az ismert nemzetközi szerződések tartalmaznak!

Nincs egyetlen magyar sem, aki, ha rokonnépéből találkozik valakivel, megelégedzene nemzete nagy bánatáról, aki jövedv, szörakozás közepette ne szólna arról, hogy országának igazságot mindenkinél kegyelenebbül megsértették. Ez a való!

A szorgalmas és termékeny Magyarországot feláradalták. Leggazdagabb területeinek kétharmadát vették el, az egykori királyságnak egyharmada maradt csak meg.

Mivel a magyarok nekünk rokonaink, ezért még nagyobb okunk van igazságuk mellett harcolni minden tőlünk telhető eszközzel. Az egyik mód ennek keresztültételére, küzdeni az olyan békevégrehajtások ellen, melyek kikötik, hogy a nemzetközi szerződések érvénybentartandók. Támogatunk tehát a magyarokat azon követelésekben, hogy a trianoni békeszerződést felülvizsgálják, megszüntessék az igazságtalanságokat, jogaitok visszaadják mindazoknak, kiktől elvették, elrabolták.

Majd azután, ha győzött az igazság, csak azután foghatunk hozzá a békegondolat keresztültételéhez.

Finnek! ne feledkeztek meg tehát testvéreitekről!

Vietti Nykänen
mérnök-pubicista

Háború és béke

* Megjelent az Ajan Suunta c. finn lapban.

SZÍNHÁZ, MOZI

A *Nemzeti Színház* újdonsága a *Pézn! Pézn! Pézn!* című háromfelvonásos komédia, *Barabás* Pál műve. Szó van benne Linusz úrról, az ötvenéves, nekikeseredett, szomorú kisdíjnokról, akinek a sors különös szeszélye váratlanul kezébe nyomja az igazságot osztó pálcát, mire ő nagy lendülettel el is veri a port szenvedéseinek okozóján, a nagy bankon. A bank megbukik, igazgatói elszegnyednek, Linusz úr pedig átveszi a személyzeti osztály vezetését, hogy a bank új tulajdonosainál kellően megvédje a kisemberek érdekeit. Csak egy a baj! Hiába hágott fel Linusz a magasabb polera, sok öröme nem telik benne, mert új állása bizony nem adja vissza a fiatalságát. Megmarad öreg, rokkant, beteges embernek. Ennyi *Barabás* Pál darabjának a meseje. Kissé naívan elképzelt történet a jó kis díjnokról és a rossz igazgató bácsikról. Am még ezzel csak megbarátkoznánk, ha nem volna a darabnak alapvető szerkezeti hibája. A bevezetés eltart a második felvonás végéig, hogy azután a kifejlés a harmadik felvonásban szavakkal és né történészel adódjék tudtunkra. Ez mérhetetlenül fárasztóvá teszi a darabot és tönkreteszi a drámaiságot, pedig maga az ötlet életrevaló. Sőt a szerző igen jó megfigyelő, alakjai jellegzetesek és néhány párbeszéd, néhány jelenet élettelt teljes. Talán látunk még tőle sikerültebb darabot is. Az előadás jó. A tehetséges *Maklár* Zoltán, néhány túlzása ellenére, valószínű tette Linusz figuráját. *Csontos* Gyula, *Dayka* Margit, *Berky* Lili és a többiek is megérdemlik az elismerést.

A *Pesti Színház* Edith Ellis trópusi történetét, a *Vihar az egyenlítőn*-t mutatta be. Kissé ponyvazú a darab, gyilkosság is történik benne, azonban tele van kitűnő szereppel és a szerző személyfeszítő ügyességgel játszik a nézők érzelmeivel. A darab középpontja az örökifjú, elpusztíthatatlan akaraterejű nagymama. Ő intézi mindenkinek a sorsát, eszesebb mindenkinél, a nézők veszíti el a fejét és lélekjelenlétét. Ezt a szerepet játssza *Fedák* Sári a veszületett őstehetséggel, páratlan játéktudással. Nincs más, aki ezt a figurát úgy megtöltse léttel, színnel, lendülettel, hajlékonysággal! *Fedák* Sári mindent tud. Úres a színpad, ha nincs rajta. Van is olyan sikere, hogy reng a színház fala a tapstól! Rajta kívül *Beregi* Oszkár, *Somló* István, *Greguss* Zoltán, *Tolnay* Klári, *Dán* Etelka, *Ajtay* Andor, *Ladomérszky*

Margit, *K. Boócz* Lajos, *Orsolya* Erzsi osztozik a sikerben. Az együttes fel nem sorolt tagjai is jól megállják a helyüket. Az elevenen perorgó rendezés *Hegedűs* Tibor érdeme.

A *Magyar Színházban* láttuk *Csathó* Kálmán igen jókedvű vigjátékát *Szakítani nehéz dolog* címmel. A darab magva az író egyik régebbi regénye. Színpadra alkalmazva, zenével aláfestve, sok derűs jelenete hangos kacagásra fakaszt. Három szerelmespár sorsa és vidám esetei teszik a darab lényegét, a főhős azonban az ócska bárosnyitáská. *Csathó* szokott kitűnő színpadméreteivel bonyolítja a mese zállait a befejező többszörös happyendig, a vídamság és jókedv jegyében. Az előadás pompás. Cs. *Aczél* Ilona, *Sennyi* Vera, *Törzs* Jenő, *Bilicsi* Tivadar, *Kiss* Manyi, *Pataky* Miklós, *Gömör* Vilma, valamint a többiek is jeleskednek. A pattogó, kellemes muzsikát *Buday* Dénes szerezte.

A *Vigszínház* új darabja *Földes* Imre *Nem adok hozományt* című vigjátéka. Afféle nesze semmi, fogd meg jól. Pongyola-történet a szerelmes hozományvadászról, pongyolán vázolt alakokkal. Erőltetett, semmitmondó, a szerzőnek kevés közlendője van. A vigjáték főszereplője a legelcsépeltebb írói fogás: a véletlen. Minden véletlenül következik be ebben a fárasztóan hosszadalmas termékben. Nem csoda, ha a szereplők meglehetősen unják a vértelen alakok életrekelését, noha *Somlay* Artúr, *Kabos* Gyula, *Makai* Margit, *Szombathelyi* Blanka, *Ölvédy* Zsófi, *Perényi* László és a sok mellékszereplő mindent megpróbál a hangulat felkeltésére.

A *Royal Színház* zenés vigjátékot mutatott be. Címe 3:1 a szerelem javára. Négyen gyártották: *Szilágyi* László, *Kellér* Dezső, *Harmath* Imre és *Ábrahám* Pál. Orfeumtól tiroli ruháig minden található benne. Azonban nincs összefüggő meseje és hiányzik belőle az önfeledt mulattatás. Muzsikája igénytelen tömeggárú. A darab kiállításra tetszős, ez ér még a legtöbbet, továbbá *Bársony* Rózi és *Dénes* György jó játéka. *Dénes* Oszkár magyar fülnék elképesztően hangzó zsargonban beszél. Meg kell még dicsérnünk *Fényes* Katót és *Somogyi* Nusit.

A *Művész Színház* *Emőd* Tamás *Egy lány, aki mindenkié* című zenés vigjátékát. *Dénes* Oszkár be. Hemzseg benne a sok ízlésteleenség, bántó bohózati elem. A darabot a kitűnő együttes játéka, élén *Rökk* Marikával, viszi sikerre. A fiatal primadonna sokat fejlődött, különösen énektudása csiszoló-

dott. *Gombaszögi* Ella, *Rózsahegy* Kálmán, *Bé-
kassy* István és *Latabár* Kálmán tünik ki mellette.
Ralph *Renatzky* zenéje fülbemászó.

Az új magyar film. *Jókai* Mór gyönyörű regé-
nyének filmváltozat. az *Aranyember*, gondosan
követi az eredeti regény meséjét. Szépen foto-
grafált képei, jól megválogatott szereplők válnak
ki elsősorban, ám az egész nem eléggé filmszerű,
a történet lassan gördül, ezért vonatott, szin-
darabra emlékeztető. Kár, mert lehetett volna
tökéletes filmet is készíteni belőle. Igaz ugyan,
hogy a mi színészeink, bármily kitűnők is a
színpadon, nem filmszínészek. Ez az egyik alap-
vető baj. Talán . . . talán . . . majd egyszer ne-
künk is lesz hibátlan filmünk. *Kiss* Ferenc, *Csontos*
Gyula, *Pethő* Attila, *Uray* Tivadar, *Rózsahegy*
Kálmán, *Egry* Mária, *Mezey* Mária, *Kormos* Márta
a főszereplők. — Nem túlságosan szigorú mérték-
kel mérve elég jó magyar film a *Dunaparti*
ravendvü és az *Evfördülö*. Az első vidám, humoros
történet, a másik izgalmas meséjű. Az *Evfördülöt*
Páger Antal pompás játéka teszi értékessé. —
Kitűnő vígjáték a *Házasságra ítélem* című német
film. Amerikában játszódik az újságírók világá-
ban. Sok humoros bonyodalom, vidám tréfa ka-
cagtatja meg a nézőt. *Lilian Harvey*, *Willy Fritsch*,
Paul Kemp és *Sima* Oszkár ellenállhatatlan játéka
minden dicséretre érdemes. — A *Tithos házasság*
mulatságos amerikai film. Meséje a fiatal dollár-
milliomos és az úri szobalány szerelmi bonyo-
dalmai körül forog. *Robert Taylor* és *Loretta*
Young kedves a két főszerepben.

Dr. *Cavallier Józsefné*.

KÖNYVEK

Fábián Gyula: *Hej Rákóczi, Bercsényi, Bezerédj!*
Kir. Magyar Egyetemi Nyomda. Könyvbarátok
Kis Könyvei, 1936. 316 lap. Bolti ára: 3.80 pengő.

Fábián Gyulának ez már a második könyve a
Kis Könyvbarát sorozatban. Előző regénye, a
«Különös háború» egyhangú elismerésben része-
sült olvasói széles táborában. Új könyve történelmi
regény; hasonlóan remeke a modern magyar
ifjúsági irodalomnak. Odatehetnénk egyik leg-
újorszább ifjúsági regényünk, az *Egri csillagok*,
vagy *Komáromi kuruc*ai mellé. Témája ifjúsági
téma: párvadatok, farkaskaland, utolsó percek
izgalma mind az érdeklődést fokozzák, hogy az
egész regényen keresztülönödjön bájos szerelem
melegségében a regény végén a nagy nemzeti
ellentét kiegyenlítésének példájul szolgáljon.

Fábián kitűnő elbeszelő, nagyszerűen ismeri
a kort. Minden fejezetén, minden mondatán érez-
hető, hogy az író költői álmból mentett ki egy
világot és azt megszabadítva minden valótlan
kardesörmpőléstől, sújtásos romantikától, oda-
állította a nemzet nagy küzdelmét példamerítésre
olvasói elé.

JULIANNA HOLLAND TRÓNÖRÖKÖSNŐ ESKÜVŐJE

Január 7-én lesz Julianna holland trón-
örökös nő esküvője Bernát német herceggel, —
amelyre az egész országban lázas örömmel ké-
szülnek. A legkisebb faluból is kap ajándékot a
nagyon népszerű trónörökös nő, aki közvetlen
egyénisége és egyszerű, szinte polgári nevelésénél
fogva, közel férközött a hollandusok szívéhez.

A menyegzőt mesebeli pompával tartják meg
Hágában. A trónörökös nő a királyi palotából a
történelmi aranyhintóban megy vőlegényével a
városházára, majd a nagytemplomba, míg a királynő a királyi üveghintóban követi a mátká-
párt. Tizenkét nyoszolyóéány és tizenkét vőfély
lesz a menetben s a menyasszony uszályát szebb-
nél-szebb hercegisasszonyok fogják vinni. —
A menetet egy század huszár nyitja meg, az arany-
kocsi és az üvegkocsi után hat diszkocsiban a
nyoszolyóéányok és vőfélyek következnek. —
A menetet újból egy század huszár zárja be.
A huszárok után 500 kocsi és autó fog haladni.

A nagytemplom körül 1500 katonatiszt áll
sorban és az út mentén, amerre a menet elhalad,
10.000 katona von sorfalat.

A Szent Jakab-templomban a 87 esztendő
nyugalmozott udvari pap: W. H. Wetter végzi
az esküvői szertartást.

A nászmenet öt kilométeres útvonalon halad.
Az út mentén hatalmas tribünöket építettek.
A magánházak és az üzletek ablakait mesés ösz-
szegekért bérelték ki. Amerikából is sokan jelen-
tektek és vállalkozók rendkívüli összegekkel fog-
laltak le amerikaiak számára ablakokat. Ezek a
külsőségek, de a hollandusok különösen annak
örülnek, hogy a trónörökös nő szíve szerint vá-
laszthatott férjet, akivel bizonyára nagyon boldog
lesz.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége a
Magyar Nemzeti Szövetség női osztályával kar-
öltve, Julianna holland trónörökös nő esküvőjére
halasi csipketerítő küldött, iparművészi fafara-
gású dobozban.

A kísérő iratként a csatlakozó egyesületek,
előnökeik aláírásával, külön-külön pergament lapo-
kon fejezik ki üdvözléseiket.

Szövetségünk országos Elnökünk aláírásával
küldi az iparművész által díszesen rajzolt per-
gament lapot Hollandia trónörökös nőnek.

Hollandia trónörökösének boldogságáért imá-
doznak a hálás magyar anyák, akik nem felejtik,
hogy a nagy Vilma királynő, nemes népével
együtt, oltalmába vette a háború legártatlanabb
áldozatait, a nyomorgó magyar gyermekeket.

A Magyar Aszony Kézimunkarovata

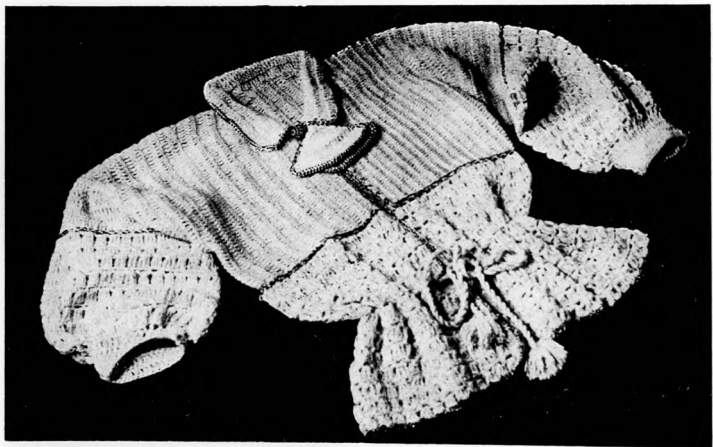
A horgolt ágykabát készítéséhez kb. 15 deka világos lax-rózsaszín, G. M. F. védjegyű «Laine-Zefir» gyapjú és 2-es sz. alumínium horgolótű szükséges. Rövidítések: L = láncszem, KP = kispálca, P = pálcá.

A kabát felső, sűrű horgolású részét az ujjaknál kezdjük. A méret szerinti belés alapformájára oda-visszahaladó P-sorokkal dolgozunk. Elkészítése után a felsőrész két oldalát és az ujjakat összevarrjuk. Erre horgoljuk a mintás részeket. A mintás horgolás 1. sora: 4 L, 1 KP minden 3. P-ra, illetve minden P-sor oldalára. 2. sor: minden lyukba 3 felhúzott, laza P. 3. sor: = 1. sorral, a KP-t a hármas P-csoportok közé öltjük. A kabát alján 12-szer, az ujjakon 9-szer ismételjük a 2. és 3. sort. Az ujjakra 6 sorból álló kézelőt készítünk, 1 L, 1 P váltakozásával. A gallért a nyakkivágásra horgolt 4 laza P-sor képezi. Diszítésként a kabát elejét és alját 4 L, 1 KP váltakozásával, gallérját és a sűrűbb rész széleit pedig KP-kal, sötétebb árnyalatú «Rubens» műselyemfonállal horgoljuk körül. A zsabót 6 P-val kezdjük. Két oldalán 5 P-soron keresztül 10 cm-re szaporítjuk. Műselyemmel körülhorgoljuk és egy horgolt gombbal a nyakkivágáshoz erősítjük. Derekat 16 gyapjuszálból sodrott zsinórral kötjük át.

Horgolt szalagból készített gallér. A szalagot 3 gombolyag 12-es számú, ekrű «Mez» gyöngyfonálból, 8-as számú fafoglaltú horgolótűvel horgoljuk. 7 láncszemmel kezdjük és oda-visszahaladó kispálcasorokkal dolgozunk a megfelelő hosszúságig. Utána vászonra elrögzített minta szerint félferceljük a szalagot. A gallér belső részén sodrott lábakból álló hálózattal, külső szélén pedig csipkeöltéssel töltjük ki az üres felületeket. A külső hurkokban lévő virágokat úgy készítjük, hogy 8–10 szálát összefogva kóralakban sűrűn áthur-

Kitűző virágcsokor, színes «Tündérfilc»-ből kivágott, csipkézett szélű korongokból összeállítva.

Horgolt ágykabát, világos lax-rózsaszín, G. M. F. védjegyű «Laine-Zefir» gyapjufonálból horgolva. Szabásrajzát a mintáiban 10. szám alatt, a horgolás eredeti nagyságú részletét jobboldalt közöljük. A horgolás természetes nagysága a 23-ik oldalán.

kolunk, a közepére pókot varrunk és sodrott lábakkal a szalaghoz erősítjük. Mielőtt az elkészített gallért lefejtünk az alapról, nedves ruhán átvasaljuk.

Leveles csipkegallér. 150-es számú fehér «Mez» horgoló-cérnából, 12-es számú, fagolgalatú horgolóttűvel készül.

A horgolás leírásánál használt rövidítések: L = láncszem, KP = kispálca, NP = nagypálca. A gallér 9 level-motívumból áll. A motívum készítése a következő: 1. sor: 25 L-ből álló körbe 8 L, 1 KP 24-szer ismételve, 6 L-mel fordulunk. 2. sor: 6 L, 1 KP minden lyukba, 15 L-mel fordulunk. 3. sor: 1 KP a 2. lyukba, innen 5 L, 1 KP minden lyukba, 16 L-mel fordulunk. 4. és a

következő sorok = 3. sorral. Így horgoljuk a levelet, az utolsó lyukig elfogyasztva. Ha a 9. motívum elkészült, a felső részüket, azaz a tövüket összefoglaljuk: 1. sor: 1 NP az 1. motívum 2. 15 L-es ívébe, 5 L, 1 NP az 1. 15 L-es ívébe, 5 L, 1 NP az 1. 8 L-es ívébe, 5 L, 1 NP az utolsó 8 L-es ívébe, 5 L, 1 NP a következő 15 L-es ívébe, 5 L, 1 NP a mellette lévő 15 L-es ívébe. A többi 8 motívumra ugyanígy horgoljuk az összefogó sort. 2. sor: KP-sor. 3. sor: 2 L, 1 NP minden 3. KP-ra. 4. sor: KP-sor. Ezzel a gallért befejeztük.

Horgolt kizűzvirágok, pulloverek vagy ruhák díszítésére. 80-as számú, fehérneműszikekben (5 grammos gombolyagokban) kapható «Mez» horgolócérnából, 11-es számú fagolgalatú horgolóttűvel készítjük. Egy virág kb. 28—30 szirmból áll. A szirmot 10 láncszemmel kezdjük, 1 kispálccal visszaöltünk az 1. láncszembe, 5 láncszemmel fordulunk. 1 kispálca a lyukba, 5 láncszem stb. váltakozásával oda-visszahaladó sorokkal dolgozunk. Minden sorban 1 lyukkal szaporítunk,

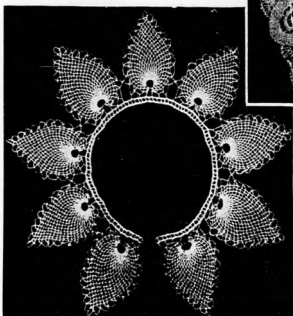
Penészfoltokat a következő péppel vehetjük ki a fehérneműből. Egy kávéskanál konyhasót és egy kávéskanál porrá tört szalmiáksót vízzel péppé keverünk, ezzel a foltokat bekenjük és 2 óra múlva langyos vízben kimoszuk.

A kézimunkák Erma kézimunkaáruháza modeljei.

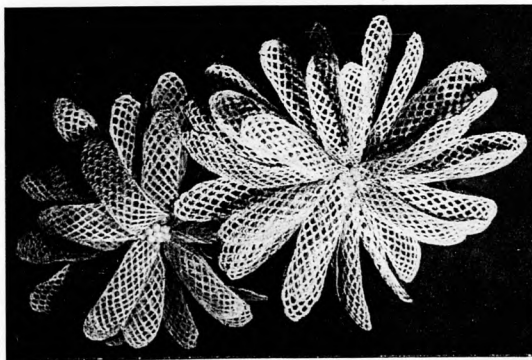
Szalaghorgolásos csipkegallér, ekrű 12-es számú «Mez» gyöngyfonálból horgolt szalagokból, pókossal és csipkeöltéssel összeállítva. A gallér szélessége elől 13, hátul 9 cm.

Horgolt csipkegallér, fehér 150-es számú «Mez» horgolócérnából készítve.

addig, míg 1 sorban 6 lyuk lesz. Innen szaporítás nélkül horgolunk 18 sort. Utána elfogyasztjuk a lyukakat. A kész szirmokat sugáralakban elrendezve, azonos színű kerek kis filcra erősítjük és a középrészt fehér gyöngycsokorral tisztázzuk.

Összeállítás előtt a horgolt szirmokat cukrosvízbe mártjuk és szárítás után meleg kolmizóvassal, fűrészporról töltött kis párnán, kiválsaljuk. A kézimunkák Erma kézimunkaáruháza modeljei.

A MAGYAR ASSZONYOK NEMZETI SZÖVETSÉGÉNEK XVIII-ik KÖZGYŰLÉSE

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, mint már jeleztük, december 8-án tartotta tizen-nyolcadik évi rendes közgyűlését, gróf Ráday Gedeonné országos társelnök elnöklése mellett.

A közgyűlést rendkívül lelkes, meleg hangulatba hozta a sok sikerről tanuskodó évi beszámoló s az újabb munkára sarkaló eredmények ismertetése, melyeknek kapcsán a magyar asszonyok frissülő lendületet vittek magukkal a jövő fokozott munkájához, melyekkel újabb nehéz kérdéseket akarnak megoldani.

A közgyűlésen a MANSz központi vezetőségéből megjelentek: Agoston Gézáné, gróf Ambrózy Migazzi Lajosné, Berta Ilona, Broszek Rudolfné, Csiky Jánosné, Müller Alajosné, Pálmai Lenke, Raffay Sándorné. Ott voltak: Tormay Gézáné, Széll Józsefné, az intézmények és egyesületek képviselőiben: Toperczer Ákosné országgyűlési képviselő, a Keresztény Asszonyok Pártszövetségének elnöke dr. Simoné, dr. Jankovich Adél, a MONE kiküldötte, Linden-mayer Antónia a TESz és a Leánycekerész Szövetség képviselője, aki igen meleg szavakkal köszöntötte a Szövetséget. Dr. Birák Géza az Egyesült Nemzeti Liga, Roboz Margit a Gyermekvédő Liga, dr. Hável Józsefné a Magyar Nemzeti Szövetség képviselőiben. A budapesti elnökök: Vörös Tihamérné, Juhász Jenőné, Iby Jénésné, Loksay Jenőné, Kálmán Jánosné és a vidék és helyi csoportok tagjai, barátok, érdeklődők igen nagy számban.

A Magyar Hísekegy elmondása után az elnökök gróf Ráday Gedeonné átadta a közgyűlésnek országos Elnök szeretetteljes köszöntését, aki egészségi okokból csak lélekben lehet jelen.

Az országos Elnök Ráday grófnőhoz intézett következő sürgönyben fejezte ki a magyar asszonyok nagy táborával való együttérzését:

«A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége XVIII-ik országos évi nagy találkozója alkalmából mélyen fájlalva kénytelen távolmaradásomat, régi, hűséges barátsággal köszöntöm nagyméltóságú országos Társelnökünket és felkérem, tolmácsolja a közgyűlés előtt szeretetemet egész országos szövetségünknek, az alapítóknak, az intézőbizottság és elnöki tanács, a választmány és a tisztviselői karnak és mindazoknak az értékes és kedves munkatársainknak, igaz hálám kifejezését, akiknek önfeláldáló, hazaszerető munkájára ez ünnepélyes órában büszke örömmel gondolok.»

A távirat felolvasása mély hatást tett a közgyűlésre.

Ráday grófné meleg szavakkal hívta fel a magyar asszonyok figyelmét a súlyos idők tragikus világeseményeire, melyek nemcsak igazolják a MANSz két évtizedes nemzeti munkásságát, hanem az eddiginél is égetőbben követelik, hogy «a magyar asszonyok hazaszeretete álljon őrt fokozott éber-észtény keresztyén nemzeti célkitűzéseink őrhelyén és dolgozzunk megfeszített erővel, áldozatos lélekkel és Isten segítségében, bizva a boldogabb Magyarországrért».

Az éljenzéssel fogadott megnyitó beszéd után

Pálmai Lenke országos ügyvezető-igazgató szólott a közgyűléshez:

Napirend előtt kért szót, hogy az országos Elnök megbízásából arra kérje a közgyűlést, «forduljon velem együtt hódolatteljes lélekkel Magyarországra nagy Kormányzója, vitéz nagybányái Horthy Miklós Öfömlétsége és hozzá méltó fömlétségségű Hitvese felé, akik személyi kiválóságukkal is meghódították a baráti olasz és osztrák nemzetet. Újkorban szeretettel kísérték őket a magyar szívek milliói.»

Nagy lelkesedéssel fogadott indítványára a közgyűlés táviratot intézett a Kormányzó Úrhoz és a Fömlétségségű Asszonyhoz. Pálmai Lenke visszapillantott ezután az elmúlt év felemelő és szomorú eseményeire. Kegeletes szavakat szentelt az év halottainak, akik a MANSz-hoz lélekben oly közel állottak.

Sugár Béla, a MANSz országos fövitkára tette meg jelentését a Szövetség 1936. évi munkájáról, melyet teljes egészében közlünk:

A fövitkár jelentése.

Mielőtt összegezném és keretbe foglalnám a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége országos központjának és több száz szervezetének 1936. évi munkáját, fölleveletem Tormay Cecile országos elnökünk Ömlétségsége messze hangzó szavait, amelyekkel Szövetségünk tizenhetedik közgyűlést berekesztette:

— *Higgyenek a jobb magyar jövőben és adják át ezt a hitet azoknak, akik csüggedten, szomorúan járják a nemzetnek sok tövissel teleszört útját!*

Mélyen tisztelt Közgyűlés! A magyar asszonyok hűséges, nagy tábora megérezte, hogy ezeket a szavakat a történeti előrelátás, az idők végtelenjéből felénk morajló új veszedelmek megsejtése adta Országos Elnökünk ajkára. A magyar asszonyok megéreztek, hogy ebben a néhány titokzatos eréjű, jövőbe világító szóban benne remeg a közeledő új viharokra figyelmeztető harang zúgása és a nemzet holnap sorsáért mélyesen aggódó nagy Lélek ébresztő hite, szavazatok seregbe hívó munkariadója!

A látni eréjű szavak alig hangzottak el s máris világszerte megremegett a föld, hol itt, hol ott sötétítették el a látóhatárt a pokoli mélységekből ismét felszabaduló gyűlölet, romlás kísértetei. Méltatlanul megtört országunktól távol, idegen népek élete és sorsa töredézik össze a tragikus események csapásai alatt. De a fenyegető szellemi és erkölcsi tűzvész égető peryevét elsodorta hozzánk is a vihar és már-már úgy látszott, hogy ismét ránk borul a végezt riasztó árnyéka. Nehéz félelemérzések gyötörték a lelkeket s voltak napok, amikor a lemondás és megadás keserű pesszimizmusába temetkezett a társadalom. Mintha a nagy messzeségben lejátszódó megrendítő drámák hatása alatt elvesztettük volna hitünket a jobb magyar jövőben.

Ez a feszültségi állapot egy pillanatra megbénította azt a sok erőfeszített és káprázatos lendületet, kioltotta azt a csodálatosan lobogó reménységet, amely a magyarság életét az utóbbi

másfél évtizedben a történelem méltóbb korszaka felé segítette. Ebben a bajjóslatú, mélypontra süllyedő lelkiállapotban szinte kétségbeesve látuk élénk tornyosolni a megoldásra váró sorsproblémák roppant halmozatát. A hosszú gazdasági válság nélkülözéseiben elernyedve, ismét szakadozni kezdtek a kötéleknek s elhomályosultak az eszmények, amelyek a nagy magyar család tagjait ezer éven át összetartották; aggódva látuk a nemzeti lélek többletét hasadásának sok szomorú jelét és a társadalom egymásra utalt rétegeinek nem egyszer merev, részvétlen elkülönülését.

A búcsúzó évben ezek voltak a jellemző vonások a magyar közélet arculatán. Betetőzte ezt a vizsgálatlan helyzetelakulást annak a nagyhorderejű bizonyosságnak a felismerése, hogy a magyarság is, mint Európa többi népe, választásra jutott. Elérkezett a pillanat, amikor dönténnünk kell a legnagyobb kérdésben: milyen alapokra akarjuk helyezni nemzeti életünk jövőjét? — Határozniunk kell, végérvényesen és évszázadokra nyúló felelősséggel, hogy visszatérünk-e egyéni és állami életünk minden vonatkozásában a keresztény és nemzeti életrend törvényeihez, vagy rábúznk a magyarság sorsának távolabbi alakulását azokra a bűnös és kegyetlen erőkre, amelyek pusztulással fenyegetik a kétezer éves keresztény kultúra minden értékét és örökségét?

A kérdés lényege világnemzeti természetű, amire a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége elsőnek, már 1918-ban megadta a választ. Az a történeti magasságokba ívelő munka, áldozat és hitvallás, amelyet a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége az új magyar életforma kialakításán fáradozva, az elmúlt 18 év alatt felmutat, lényegesen igazolja Szövetségünk célkitűzéseinek örökbecsű voltát, de egyben nagyrétekü példamutatás is a nemzet számára, amely lényegesen megkönnyíti a kibontakozást, közös életünknek a válságontról való elmozdítását az újjászületés, a fejlődés, az erkölcsi rend szebb világa felé!

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége ma egy gondolatban foglalja össze a korszakforduló programját: *Fel kell építeni a magyarság erkölcsi birodalmát!* Ez a gondolat azt jelenti, hogy át kell itatnunk a magyarság minden rendű tagját a keresztény és nemzeti életrend tiszta szemlével s helyre kell állítani az ideológia és a gyakorlat nemes összhangját! Biztosítani kell az erkölcsi normák, értékek érvényesülését és megvalósulását a mindennapi élet egész területén!

Mélyen tisztelt Közgyűlés! Ennek a nagyjelentőségű feladatnak a vállalásához és megoldásához elsősorban *hitre* van szükség. S miután az új magyar életforma kialakítása csak akkor járhat kellő sikerrel, ha a nemzet minden rétege hozzáadja a maga jószándékát és közreműködését, egy pillanatra sem szabad megfeledkezni arról a hivatásról, hogy az erkölcsi újjászületés nagy művébe bekapcsoljuk a magyar nép széles tömegeit is, akik tájékozatlanul vagy a szenvedések súlya alatt kétségbeesve nézik a lét és nemléti nagy kérdéseinek egyre komorabb viharfelhőit.

Ezek után valóban történeti jelentőségű érteme van Országos Elnökiink Öméltsége egy évvel ezelőtől elhangzott zárásvainak, amikor

azzal búcsúzott nagyatartott asszonytestvéreitől: «Higgyenek a jobb magyar jövőben és adják át ezt a hitet azoknak, akik csüggedten, szomorúan járnak a nemzetnek sok tövissel telezőrt útját!»

Szövetségünk 1936. évi működésének ez a nagy gondolat volt a tengelye. Országos Elnökiink Öméltsége sajnálatos gyöngékedése miatt kevés időt tölthetett ugyan a székházunkban, nagy időket látott íróasztala mellett, de a mátraházi magaslaton, kénszerű tövölettének sok-sok óráját és kimeríthetetlen szellemi erejének legjavát az egész év folyamán arra áldozta, hogy a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége szerepét és működését hozzájárja a rendkívüli idők súlyos követelményeihez. Az országos központ szinte naponként tárgyaltotta örökös Elnökiinket a Szövetség ügymentéről és eseményeiről. A főtűkár havonként egyszer személyesen tett jelentést a központ és a szervezetek működéséről és személyesen vette át az utasításokat. Országos Elnökiink öméltsége messze távolokat és a nemzet egyetemes életét áttekintő bölcs szemlele állandóan itt lobogott közöttünk s ennek köszönhető, hogy Szövetségünk az elmúlt évben nemcsak túlszárnyalta hősies nemzetvédelmi munkájának előbbi eredményeit, hanem immár *harmadik történeti mozgalmanak* országos meghirdetésével ismét a leghatalmasabb erőtervezők sorába emelkedett és vezetőhelyet tölt be a magyar éltválság megoldásában!

Mély tisztelettel jelentem, hogy az országos központ, *Pálmay Lenke*, orsz. ügy-igazgató öméltségával az élen, a letűnő évben megfokozottabb mértékben törekedett arra, hogy a szervezetektől, testvérgyüleletektől és hatóságoktól érkező ügyeket, kívánásokat és javaslatokat késedelem nélkül, lelkiismeretesen elintézte. Sajnos, az országos központ anyagi erőforrásai a hosszú gazdasági válság következtében egyelőre nem fokozhatók olyan mértékben, hogy sok száz szervezetünket anyagi támogatásban is részesíthesse s azért csak kivételes esetekben nyújthatott pénzbeli segítséget, ami azonban így is tetemes összeget jelent. A magyar életnek a holtpontonról való elindítása azonban egyenesen feltételezi, hogy minden szervezet lehetőleg önjerejére támaszkodva és a helyi lehetőségek, kezdeményezések kiaknázásával szereze meg a fenntartásához szükséges eszközöket. Ennek a követelménynek szervezeteink legnagyobbbrészt teljesen megfelelték, ami a magyar asszonyok életrealóságát, gyakorlatias gondolkodását kézzelfoghatóan igazolja.

Szemleli, erkölcsi és szervezési téren semmi áldozatot nem kímélve, igyekeztünk a szervezetek minél eredményesebb működését elősegíteni s ennek illusztrálására megemlítem, hogy 2700 iktatószám mellett tízezerrel több ügyet intéztünk el. Szövetségünk művészi gondolattal és eszményi világnézettel telített folyóirata, *A Magyar Asszony*, amelynek terjesztését a legmelegebb figyelmünkbe ajánlom, minden két héten elvitt testvéreink hatalmas táborához mozgalmunk emelkedett eszmévilágát s nagyra növekedett szövetségi életünk eredményekben gazdag híradásait, ami *gróf Ambrózy Mikszáth Lajosné* öméltsége kiváló szellemének és fáradsáhtalan munkásságának köszönhető! Különösen nagy

figyelmet fordítottunk arra, hogy az országos központ és a szervezetek közt fennálló bensőséges kapcsolatok elmélyítsük s az érintkezést minél közvetlenebbé, gyakoribbá tegyük. Ezt a célt szolgálta a szeptember-októberi havi tevékenység, a jövő évi munkaterv, a javaslatok és kívánságok feltüntetésére előállított és szétküldött *területi lapunk* is, amely lehetővé tette, hogy mélyrehatóan tájékozódhassunk az asszonyvárák nagyvonalú munkafeltételeiről és rendíthetetlen erejéről. Minden szervezettünknek megküldöttük az egész évi eredmények összefoglalására készített *statisztikai ivünket* is azzal a céllal, hogy a névtelenül és soha nem lankadó áldozatkészséggel dolgozó magyar asszonyok országépítő munkáját összesíthessük s követendő példaként felmutathassuk a társadalom és a serülő leánymezedék előtt. A statisztikai ívek visszaérkezése után pontos összképet fogunk adni Szövetségünk hatalmas lendületet mutató nemzeti munkájáról s gondoskodni kívánunk arról is, hogy a sajtó, a rádió útján a társadalom minden rétege tudomást szerezhesen a magyar asszonyok megőrkítésre méltó érdemeiről.

A nagyfeszültségű világhelyzet, a romboló irányzatok új előtörése és a magyar élelvtátság megoldására való sürögő felkészülés arra indította Országos Elnökünk öméltségét, hogy a Szövetség hatóerejét kiterjessze azokra a rétegekre és területekre is, amelyek eddig még nem csatlakozhattak a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége történelmi érdemeit szerzett táborához. Ennek megfelelően az országos központ elindult új honfoglaló útjára, hogy magához ölelhessen az elhagyatottságban élő magyar falvak egyszerű, ősi birodalmát, a föld tisztalelkű népét. Ugyanakkor testvéri kezét nyújtott a nehéz gondokkal küzdő leányifjúság, a fiatal asszonymezedék felé, hogy forró hitük, eszményi szolgálataik megnyeresévével megerősítse a csaknem húsz éve szakadatlanul dolgozó asszonytábor s előkészítse az új nemzedéket arra, hogy majdan átvehesse a nemzet nagyasszonyaitól a szent örökséget.

Ezt a törekvést szándékoltunk megközelíteni azzal, hogy november havában kibocsátottuk a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége röpiratát: *«Szózat a magyar asszonyokhoz»* címmel. A röpiratot már is eljuttattuk az ország vezető férfiaihoz, az alapító és csatlakozott szervezetek vezetőségéhez és a velünk egy célokért dolgozó társadalmi egyesületekhez. Külön kísérő levéllel megküldtük a vidéki szervezetek elnökségeinek is, azzal a kéréssel: legyenek rajta, hogy röpiratunk eljuthasson minden magyar asszony és leány kezébe. Egyszerűleg felkértük a szervezetek nagyrabecsült vezetőit, hogy a következő munkáért tekintés a fokozottabb szervező tevékenység esztendőjének. A szilárdan álló asszonyvárákból kiindulva vigyük tovább a MANSZ igéit és céljait házról-házra, faluról-falura: keressék fel leveleikkel vagy személyesen a szomszédos községekben lakó asszonyszerőseiket, szerezzenek mindenütt új híveket mozgalmunk számára. Alakítsanak új szervezeteket s azzal kapcsolatban ifjúsági csoportokat, leányköröket, hogy végül minden községben létrejőjön a keresztény és nemzeti gondolat őrtálló és hitvalló asszonyainak a szövetsége s egyetlen óriási táborban találkozhassanak a nemzet nagylelkű asszonyai és

leányai! Röpiratunkat díjmentesen eljuttatjuk mindazokhoz, akiknek a címét velünk a szervezetek vezetői közölni szíveskednek azzal a céllal és reménységgel, hogy esetleg megnyerhetjük munkatársunknak és közreműködnek új szervezetek alakításában.

Amikor ismételten meleg figyelmükbe ajánljuk *Szózatunkat*, hálásan emlékszem meg a *Nemzeti Újságról*, amely azt három hasábos cikk keretében méltatta és felhívta rá az egész magyar társadalom figyelmét. Itt mondkunk köszönetet a MANSZ szegedi szervezetének is, amely a megjelenés után elsőnek, 100 példányt rendelt röpiratunkból. *Szózatunk* a Szövetség keresztény és nemzeti eszmevilágát foglalja rendszerbe s felhívja a magyar asszonytársadalmat a lélek, az erkölcsi erők magas kultúrára. Megrajzolja az örök magyar nőideált. Ismerteti a MANSZ történetét, majd a magyarság etikai megújulásiának négy fő állomását. Magában foglalja Szövetségünk teljes programját, a vezérgondolatokat, mai életünk állapotrajzát és a gyakorlati tennivalók sorozatát. Végül a szervezéshez ad nélkülözhetetlen útmutatást. Meggyőződéssel hiszünk, hogy szellemével, erejével és magasztos céljaival jelentékenyen előbbre fogja vinni nagy ügyünket az örök cél útján!

Mély tisztelettel jelentem, hogy az országos elnökség az év folyamán 14 alkalommal tartott tanácskozást, a budapesti kerületék három ízben tartottak értekezletet, az intézőbizottság és a központi választmány 1—1 ülést tartott, amelyek legtöbbször *gróf Ráday Gedeonné* országos társelnök öngyémeltósága elnököl, aki mindenkor a legnagyobb odaadással és bölcsességgel vett részt a Szövetség országos irányításának felelős munkájában. Távollétében *Agoston Géziné* ügyvezető-alelnök és *Pálmay Lenke* országos igazgató öméltségükéig vezették a tanácskozásokat és gyűléseket közbecsült ügybuzgóságukkal. Az országos elnökség tagjai cselekvő résztvevői voltak minden nagy nemzeti megmozdulásnak és nemzeti életünk valamennyi jelentős eseményének. *Országos Elnökünk* hozta ezen a téren is a legnagyobb áldozatot azzal, hogy július havában megjelent a *Szellemi Együttműködés Nemzetközi Bizottságának* genfi értekezletén és számos felejtethetlen sikert előadásával lebilincselően demonstrálta a világ legnagyobb szellemi előtt a magyar Génius teremtő erejét s nemzetünknek a méltóbb holnapokhoz való elvitathatatlannal jogát.

Üdvözlünk a spanyol rémuralom poklában hősiösen ellenálló *Alcazar* asszonyait! Kifejleszt adtunk a magyar asszonyok soha el nem múltó hálájának Olaszország lánglelkű vezére, *Mussolini* iránt abból az alkalomból, hogy megrázó erejű vallomást tett a világ színe előtt a ránk erőszakot trianoni határok tarthatatlanságáról. Taviratunkra a *Duce* meleghangú levélben válaszolt. A közelmúltban hazánkba látogató *Ciano gróf* olasz külügyminiszter és feleségét, *Mussolini Eddát* a MANSZ hegyeshalmi és győri szervezete gyönyörű virágcsokorral üdvözölte, az Országos Elnökség pedig *gróf Ráday Gedeonné* társelnök öngyémeltósága vezetésével tolmácolta a külügyminiszter pár előtt a magyar asszonyok bensőséges tiszteletét és mély háláját az olasz nemzet iránt. Végül december 1-én, *vitéz Horthy*

Miklós Öfömlétsága diadalmas olaszországi és ausztriai úttjáról való hazaérkezése alkalmából ugyancsak gróf Ráday Gedeonné társelnök öngyméltósága vezetésével küldöttség üdvözölte a Kormányzóné Öfömlétségét, gyönyörű virágcsokor átnyújtásával jelképezve a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége szeretetteljes hődelát!

A vidéki szervezetek tevékenységét összefoglaló értesítő-ívek nagyobb része még nem érkezett központunkba. De a rendelkezésre álló adatok alapján már is megállapítható, hogy az 1936. év általános föllendülést hozott minden téren s a jelek és tények arra mutatnak, hogy Szövetségünk a fejlődésnek igen nagy távlatú szakaszába-gúnk érkezett. Úgy eszmei, mint gazdasági tő en kimutatható az állandó erősödés felfelé szökő iránya, ami azt igazolja, hogy a 18 év eltelt fe-lobogó eszme talán soha nem remélt gazdag-sággal érleli meg gyümölcszeit az elkövetkező években a nemzet számára.

Szervező osztályunk tagjai, Csiky Jánosné öngyámsága irányítása mellett 132 esetben látogatták meg vidéki szervezeteinket s képviseltek országos központunkat a gyűléseken, kiállítá-sokon és ünnepélyeken. A helyszínen értékes tanácsokkal, útbaigazításokkal látták el a szer-vezetek vezetőségét; igyekeztek az eredményes munka elé torló akadályok leküzdésében segít-séget nyújtani. A szervező osztály 4 új csoporttal, 6 alcsoporttal és 7 leánykörrel gyarapította szer-vezeteink számát. Több új szervezet megalakítása folyamatban van. Ennek a rendkívül fontos, nagy elhivatással irányított munkának az er-deményei a közel jövőben fognak méltó arányokban kibontakozni.

A kulturális szakosztály amelyet másfél év-tizedig Berta Ilona ömlétsága vezetett, Bobula Ida és Pataky Mária öngyámsága nagyértékű közre-működésével a jövőben még szélesebb alapokra fekteti világnézetit, nemzetnevelőit, népművelési és művészi irányít munkásságát. Kimagasló esemény volt Toperczer Ákosné ömlétsága elő-adása a nőtársadalom kérdéseiről és Somody István előadása a névmagyarosításról, amelyek országos központunkban hangzottak el. Toperczer Ákosné és Melцер Lilla országgyűlési képviselők-kei, akik szövetségünknek hűséges barátai és erős támazsai, az országos elnökség mindig bensősé-gesebben továbbfejlesztit áldásos együttműködését.

Igen sikeres hangversenyt rendezett a szak-osztály a mátrai üdülőház javára, amelyet a Kormányzó úr és felesége Öfömlétsága is ki-tüntetett magas megjelenésével. A mátraházi üdülő gondolatát VII. ker. szervezetünk vetette fel s a szép tervet nagy buzgalommal viszi a meg-valósulás felé. Az idén 100 P-t adományozott az üdülőalapnak. Ünnepeit rendezett a szakosztály a Magyar Hírszékgy halhatatlan emlékü költője, Papp Váry Felmérné síremlékénél. Közre-működött Csernák Anna Réka viselettörténeti előadásorozatának előkészítésében. Az eddig be-érkezett jelentések szerint szervezetünk 532 kulturális előadást tartottak. Ezen a téren ki-emelkedő munkát végzett debreceni szerveze-tünk, amely ebben az évben is részt vett a nyári egyetem rendezésében, továbbá: Budapest, Cegléd, Csanytelek, Gígánd, Győr és Leányköre, Dombóvár, Diósgyőrvasgyár, Hódmezővásárhely

SIEMENS
GYÁRTMÁNY
NYITOTT FŐZŐLAP
MAGYAR GYÁRTMÁNY!

1. láthatóan izzik,
2. hűtődése közvetlen,
3. bármily edényhez használható,
4. csekély súlyu,
5. könnyen kezelhető,
6. bármely világítási há-tózatra kapcsolható,
7. olcsó,
8. fogyasztása kb. 100 Watt

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
Világosi utca 36. Budapest VI., Teréz körút 36.

és Leányköre, Karcag és Leányköre, Kecskemét, Kiskunhalas, Rákosszentmihály, Szekszárd, Szeged, Sümeg és Sopron. Elismerésre méltó kultu-rális tevékenységet fejt még ki a gödöllői, gyomai, kiskőrösi, kiskunfélegyházi, makói, mohácsi, nagykátai, ózdi, pestújehelyi, putnoki, sárospataki, szombathelyi, tatatóvárosi és zalaegerszegi szer-vezetünk. A debreceni postászervezetnek kul-turális alapítványra, a kiskőrösinek Petőfi-kul-tus alapítványra, a nádudvarinak Tormay Cecile könyvalapítványra, Pápanak 800 P-s Petőfi házalapítványra van. Könyvtára van a gödöllői, kiskőrösi, karcagi, mátyásföldi, rákosszentmihályi és szegedi szervezetünknek.

A nemzeti művelődés szakosztálya példás lendülettel és maradó sikerrel végezte dr. Agoston Géziné ömlétsága és Gramantik Margit vezeté-sével a történeti összetartozás legbecesebb ér-zéseinek ébrentartására, fejlesztésére irányuló tevékenységét. Az ország különböző részein 11 sorozatban 46 magas színvonalú előadást rendez-tett. Országos feltűnést keltett az egyetemi és főiskolai hallgatók részére közzétett s az elzaki-tört területen élő magyarság súlyos helyzetére rávilágító pályázatának eredménye, amelyet december 3-án ünnepélyes keretek között hird-etett ki a miegyetem aulájában. A pályázatra 58 pályamű érkezett be; az egyetemi profesz-szorokból álló bírálóbizottság 21 pályaművet talált érdemesnek a pályadíjra és jutalomra, sőt két művet alkalmasnak talált arra is, hogy az külföldi nyelvre átültetve, hirt vigyen a hata-

rokon túl is a kisebbségi sorsban szenvedő magyarok életéről. A szakosztály 3571 P-t gyűjtött össze s osztott ki Budapesten, Szegeden és Debrecenben az elfogadott pályaművek szerzői között.

Külgügyi szakosztályunk *Berenczey Kovács Miklósné* ömeltősága, távollétében *Csiky Jánosné* öngyásága irányította tiszteletreméltó áldozatkészéggel. A szakosztály tagjai Csiky Jánosné vezetésével részt vettek a Nemzetközi Asszonyhéten, amelynek keretében a MAN SZ 20 külföldi asszonyt látott vendégül és nyert meg a magyar ügy őszinte barátjának: közreműködött a *Goodwill* kongresszusán, ahol különösen *Asbeck* bárónővel fejlesztett ki értékes kapcsolatokat, aki behatóan foglalkozik a revizió kérdésével s e célból beutazta a megszállt területeket is. Ott voltak a MAN SZ képviselői az *Ügyvédnök Kongresszusán*, Madam *Caroff* előadásán, akit értékes felvilágosításokkal láttak el. Üdvözölték *Pitkúdszky*, a nagy lengyel államférfi volt titkárnőét budapesti előadása alkalmával. — *Magyar Dezsőné* öngyásága Finnországban, a finn-ugor kongresszuson teljes sikerrel képviselte a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségét. Előadásának megkapó hatása még melegebbé, erősebbé tette a finn-magyar kapcsolatokat. *Miskolci* szerveztünk finn-magyar kultúrédítvány rendezésével ugyancsak emlékezetes sikert arattak. Az előadásán megjelent a finn követ és felesége; zene-és énekszámokkal közreműködtek a finn követség művésztagejai is. Igen értékes külgügyi munkát végez még debreceni, hegyeshalmi, győri és pápai szerveztünk, ez évben is több száz új barátot szerezve nemzetünknek. Külön ki kell emelni ezen a téren budapesti szervezteinket, amelyeknek agilis vezető tagjai mindig készek e legnagyobb nemzeti szolgálat vállalására.

Szociális szakosztályunk az egyre súlyosodó gazdasági válságra való tekintettel további áldozatkészégre és nem lankadó szeretetmunkára buzdította szervezteinket. Országos központunk és szervezteink is körültekintő környezettanulmányozással egybekötve fejtették ki ilyenirányú tevékenységüket. Az eddigi adatok szerint 216.256 adag reggelit, ebédet, vacsorát osztottak ki szervezteink 44 ezer pengő értékben és 5162 személyt segítettek. Debreceni csoportunk a nyári egyetemen 16 erdélyi főiskolai hallgatót látott vendégül 3 hét tartamára; Szeged 16 ágyalaptványt létesített 800 P-vel s a tüdőbeteg gyermekek gondozását és a fekvőcsarnokok patronázsmunkáját is végzi. Szociális intézményeink száma emelkedett. A szakosztály működésének eredményei a multhoz képest lényeges gyarapodásról tesznek bizonyosságot. Legnagyobb áldozatokat hozza a szegedi, debreceni, miskolci, sátoraljaújhegyi, sümegi, győri, hajdúböszörményi, hódmezővásárhelyi, berettyóújfalui és salgótarjáni szerveztünk. Örömmel emlékeztünk meg bajai, bánhidai, bekési, büki, bonyhádi, bihari-nagybajomi, budapesti, cinkotai-mátyásföldi, de-

recsei, kőszegi, katymári, karcagi, kiskundorozsmai, kevermes, nagylétai, nagymarosi, nagydorogi, reformátuskövecsházai, siófoki, szerencsi, szeged-szentmihályteleki, szeged-csengelei, tassi, tápiógyörgyi, tápióscsécsei és zsakai szerveztünk-ről is, amelyek szintén igen figyelemreméltó szociális tevékenységet fejtettek ki.

Ifjúsági szakosztályunk az elemi-, közép- és főiskolai hallgatókat, valamint a cserkészeket, leventéket, iparostanonokat vette ez évben is hathatós védelmébe. A *Horthy Miklós Kollégium* hallgatóinak vizsgadíját, élelmezést, ruhánumát adományozott összesen 1277 P értékben, a Kormányzóné Öfóméltósága 1000 pengős fehérenemű segélyen felül. — A *Sarolta Kollégium* hallgatóinót tanulmányi segélyekkel, nyelvtanfolyamok rendezésével támogatta, amely munkában budapesti szervezteink járnak elől. A V. ker. szervezet úgyszólván egész tevékenységét a Kollégium hallgatói javára áldozza. — A *Debreceni Horthy Miklósné Kollégium* hallgatóinót az internátust alapító debreceni szervezet részesíti a legmelegebb támogatásban.

Leányköreink száma 7-el gyarapodott, így azok száma 24-re emelkedett. Mintaszertűen kiépítette az ifjúsági csoport életét soproni szerveztünk, amelynek működése országos viszonylatban is meleg figyelmet érdemel. Az ifjúsági csoportok megszervezését országos központunk az utánpótlás igen fontos kérdésének tekintti, amellyel a jövőben állandóan és behatóan kíván foglalkozni *Brossek Rudolfné* ömeltősága áldozatkész vezetése mellett. Kitűnően dolgozó Leányköreink vannak: Ceglédn, Makón, Miskolcon, Debrecenben, Győrben, Gödöllőn, Hódmezővásárhelyen, Karcagon, Rákosfalván, Rákosszentmihályon és Salgótarjánban.

Gyermekvédő szakosztályunk 895 ügyben járt el és 558 pengőt osztott ki gyorssegély címen. A 60, leginkább gyermekevédelmi intézmények száma a folyó évben 104-re emelkedett. Tevékenységét kiterjesztette a szakosztály azokra a községekre is, ahol még nincs a MAN SZ-nak szervezete. A szakosztály felkérésére szervezteink nagy része elvállalta I—II arra érdemes szegénysorsú gyermek iskoláztatását és lelki gondozását 10-től 18 éves korig. Vidéki gyermekvédő szervezteink az elmúlt év karácsonyán 30.139 P értékű természetbeni és 5269 P pénzsegélyt osztottak ki. Vándorkosarat készített s azt állandóan jókarban tartva, a rászoruló anyákhöz juttatja a szerencsi, reformátuskövecsházai, rákosszentmihályi, bihari-nagybajomi, kiskunhalasi, nagylétai, mátyásföldi, soproni és dombóvári szerveztünk: összesen 53 új vándorkosarat!

Ebben a munkában áldozatkészen támogatja központunkat a *Gyermekezerlet Egyesület*, amelynek a nemes munkáját *Müller Alajosné* ömeltősága nagyasszonyi szíve emeli mindig magasabb színvonalra. Az Egyesület Budapesten 4 othont, 7 csoportot tart fenn és 400 gyermekkel foglalkozik. 220 mesedulánt, 36 kézimunkadulánt, 18 kirándulást, 8 ünnepélyt rendezett. 16.800 ozsonnát osztott ki 1306 P értékben. Karácsonykor 798 pár cipőt, ruhát, szeretet-adományt juttatott a szűkölköző gyermekeknek. Az évi kiosztás értéke 2576 P, ehhez járul az az 100 P-s újabb adomány, amelyet tegnap adott át *Müller Alajosné* ömeltősága az Egyesü-

5 fillérbe kerül 1 liter ízletes, tápláló fekete, ha 40 dekagramm „ELIT“-et veszm 48 fill.-ért.

Fűzhető minden egyéb hozzáadás nélkül!
Kérje az áruházakban

letnek. Az egyesület Kórházbizottsága 80 meserót tartott a beteg gyermekek részére.

Háziipari szakosztályunk Szegedy Maszák Elemené ömeltósága igen értékes irányítása mellett, a gazdasági válság ellenére szintén föndülést mutat. Hollandiába kiváló baranyai zöttest és tüllerítőket, Stokholmba és Oslóba feltünést keltő magyar díszbábákat küldött kiállításra. Karácsonykor megrendezte országos központunkban a hagyományos háziipari vásárt, amely igen jó eredménnyel zárult. Felhívom a mélyen tisztelt közgyűlés figyelmét a szakosztály idei vásárára is, amely december 12-én nyílik meg központunkban és 8 napig lesz nyitva. Részt vett a szakosztály a Mezőgazdasági Vásáron és a Nemzetközi Áruminta Vásáron. Hozzásegített szervezeteinket a háziipari tanfolyamok és a szövöttelek létesítéséhez szükséges kedvezményekhez és eszközökhöz. Komoly igyekezettel vett részt a háziipari tevékenység irányításának és a termékek, áruk értékesítésének nehéz munkájában is.

A beérkezett jelentések szerint 30 szervezet rendezett kiállítás-vásárt és 34 szervezet különböző tanfolyamot. Szövöttelepek, kiállításai révén kiemelték szervezeteink: a ceglédi, amely az ottani ünnepi hét keretében országosan magára vonta a figyelmet; a cigándi, amely Rigába, Tallinba, Helsinkibe szállított árut; a debreceni, ahol 341 asszony dolgozik állandóan; a diósgyőrvasgyári, amely 1274 P munkadíjat fizetett ki; a kecskeméti, amelynek kiállítását *Darányi Kálmán* miniszterelnök felesége nyitotta meg. Soproni szervezetünk Ausztriába és Belgiumba 7500 P árut szállított és Bruxellesben aranyérmert nyert. Szeged háziipari és kertészeti kiállítását aranyéremmel és díszoklevéllel tüntették ki. Kiskunhalas 2 aranyérmert; Kiskőrös, Karcag ugyancsak kitüntetéset kapott. Ezenkívül még sok szervezetünk mutatott fel jelentékeny sikert háziipari tevékenységével, többek között a budapesti Máv-gépgyári, a gyulai járási, győri, hódmezővásárhelyi, hegyeshalmi, kajdaci, kisujszállási, miskolci, nagykanizsai, öttömösi, pátróhalyi, peremartonyi, patyi, paksi, sátoraljaújhelyi, szekszárdi, szombathelyi, váci és veszprémi szervezeteink, amelyekről meleg elismeréssel kell megemlékeznünk!

Budapesti Magyar Boltunkat a külföldiek egyre nagyobb számban látogatják s a forgalom ebben az évben is emelkedett. Magyar Boltot szervezetünk a közelmultban győri szervezetünk is s ezzel a MANSZ boltjainak száma 6-ra emelkedett.

Játékküzemünk magyar játékkalait 21 városban árusítják a kereskedők.

Nagy vonásokban ezekben ismertettem a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége 1936. évi működését. Az adatok egyelőre csak töredékét mutatják annak a hatalmas, örökbecsű munkának, amelyet a magyar asszonyok csodálatra méltó hazaszeretete az ország minden részén teljesített. Azonban már ezek az eredmények is azt igazolják, hogy a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége *él, fejlődik, erősebb, mint valaha és a jövőben is teljesíteni fogja történelmi hivatását!* Legyenek áldottak mindazok, akik ezt a nagy nemzeti munkát hitükkel, erejükkel, eszményi áldozat-

taikkal most is előbbre vitték a magyarság örök céljai felé! És segítse Isten nagy Szövetségünket, hogy a magyar asszonyok szíve és keze mielőbb megnyithassa az eget sokat szenvedett nemzetünk felett!

*

A közgyűlés nagy lelkesedéssel vette tudomásul a munkaév eredményeit. A főtikári jelentés után *dr. Csiky János*n tette meg nagy tetszéssel fogadott indítványát, a magyaros öltözködés propagálására. Ennek kapcsán a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége pályázatot ír ki magyar ruhákra és a három legjobb rajzot a Szövetség lapja, *«A Magyar Asszony»* leközi és azt díjazni is fogja.

A MONE kiküldötte: *dr. Simonné dr. Janovich Adél* a népesedéspolitikai törvény létesítésére tett indítványt, melyet a közgyűlés elfogadott.

Bertalan Endréné a hűség városából, Sopronból hozta el a Szövetség egyik legértékesebb ifjúsági csoportjának üdvözlét és hálás köszönetet mondott a soproni ifjúsági csoport nevében az *Országos Elnöknek* azért a magaslatos elgondolását, melynek zászlója alá gyűjtődött hazánk női társadalmának nagy tömege. Majd arról beszélt, mily nagy jelentőségű az ifjúság bevonása a MANSZ táboraiba, az egyetlen oly változatos programú hazai Szövetségbe. Beszélt a veszélyekről, mely a mai ifjúságot fenyegeti és kijelentette, hogy soha sem volt oly nagy szükség, mint ma a keresztény nemzeti szellemben való szervezkedésre.

A gyakorlati szellemű beszéd sok helyeslést váltott ki a hallgatóság lelkéből.

A közgyűlés meleghangú táviratban üdvözölte az *Országos Elnököt*.

A közgyűlés nemzeti imádságunknak, a Himnuszunk eléneklésével, lelkes hangulatban ért véget.

A Szövetségi Flet számára beküldött közlemények, a terjedelmes közgyűlési tudósítás miatt jelen számunkból kimaradtak, de folytatólagosan leközlük valamennyit.

A Budapesti Soroptimista Klub szociális estje. A Budapesti Soroptimista Klub rendes teadélután keretében nagysikerű szociális estét rendezett, amelyen *dr. Imre Ilma*, Budapest székesfőváros IX. szociális ügyosztályának munkatársa, a székesfőváros szociális politikájáról és szociális intézményeiről; *dr. Hrabóczyné Antalffy Gizella dr.* a Vörös-Kereszt által a Budapesti Soroptimista Klub számára rendezett szociális sétákról tartott előadást; *dr. Kresz Károlyné* pedig a Klub «Egy táj meleg étel» Ebédeltetési Akciójáról számolt be.

Az estén vendégeként *Bornemisza Gézné* ipari és kereskedelemügyi miniszter felesége, *Rosenberg Augusztá*, Oberle Károlyné, a Nőszövetség vezetője és a Vörös-Kereszt meghívott kiküldöttei vettek részt, akik a nagyszámú közönséggel együtt a szociális munkára való nagy készségtől áthatva, felejtethetlen élménnyel lelkükben távoztak a szép estről.

A Magyar Asszony kedves olvasóinak boldog, örömeiben gazdag újévet kíván
a szerkesztőség

A Honi Ipar és Mezőgazdaság Pártoló Fogadalmi Mozgalom közleményei.

*Iparunk fejlesztése
nem történik a mező-
gazdaság rovására*

Azt állítani, hogy iparunkat csak a mezőgazdaság rovására fejleszthetjük, a legveszélyesebb és leglelkismeretlenebb népmítosítás, mert nemcsak gazdasági, hanem politikai ellentéteket is szít a mezőgazda- és ipari társadalom közt.

Olcsóbb a cikória ELIT eikóriát kérjen az áruházakban.

Ha a gazdátársadalom politikai súlyánál fogva kieroszakolná az iparvédő vámok leszállítását, vagy ha annak lehetőségével bizonytalanságot teremt is, akkor honi iparunk megrendül s részben tönkre is mehet s akkor csakugyan nyitva az út a külföldi áruk beözönlésére. Fokozott mértékben esnének vissza azon örült tékozlásoknak eléggé el nem ítéhető

Fontos!

Megjelent

Fontos!

CSÁKY SÁNDOR
A XX. század szakácsművészete

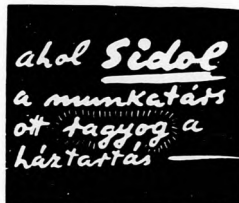
III. bővített kiadása 893 oldalon.

Ára tartós egészségvásonzba kötve, az előző kiadás P 22.— árával szemben csak P

13.20.

Kapható minden könyvkereskedésben.

idejébe, amikor pl. 1925-től 1929-ig önhibánkból mindenféle világgazdasági válságtól eltekintve, négy év alatt 2 milliárd 700 millió pengőt fecsértünk el nemzeti vagyonyunkból. Ime, a következménye külföldimádásunknak! — Ezen összeget összehasonlítva egész évi ipari termelésünkkel, ez a külföldre vándorolt összeg sokszorosan felülmúlja egy egész évi gyáripari termelésünket. Azon öt év alatt nemzeti vagyonyunknak kb. egytizedét odaajándékoztuk a külföldnek. Hogy mit jelent ez a töke kivándorlás munkaalkalom szempontjából, bizonyítja az,

hogy azon egy évben kiadott 700 millió szäezer munkanélküli és létminimum alatt állóknak adhattunk volna kenyeret, ami 300 ezer ember ellátását jelentené.

A mezőgazdaság válságának okai: nászút keresendők.

Egy különbejáratú világos. szépen berendezett utcai szoba, nyugalmazott tanár-festőművésznőnél fürdőszoba használattal komoly, foglalkozással bíró, vagy nyugdíjazott úrinőnek kiadó. IX. Mester-utca 53. IV. emelet. Lift az ajtó előtt.

Nem kell...

a mosáshoz sem szappan, sem lúg, sem kefe, sem szóda, sem meleg víz s mégis hófehérre mosza posztos, olajos, tintafoltos ruháit és fehérneműit. Neve:

SZENNY-NIX

Kapható mindenütt

Gyártja: Első magyar szappanpáncs és vegyészeti gyár, Budapest.

Postatakarékpénztár aukciójából

1. A tengerentúli mezőgazdák sokkal olcsóbban termelnek. — Rendkívül intenzív termelésük és gépek alkalmazása következtében már holdankint 4—5 mm., sőt talán még alacsonyabb termés mellett is kifizetődik a termés.

2. Ezzel szemben hazánk mezőgazdasága nem tartott lépést a racionalizálás (több és jobb termelés) és az új viszonyokhoz való hozzáalkalmazkodás (átszervezés) terén a világ termelésével.

„DENLA” kéziszővő

készíthet perzsa-, török- és rongyszőnyeget, sál, szövetet stb.

„DENLA” gyárma-készít a leghasznosabb gyermekajándék.

Központ: DÉNES-n 1, VII., Csengery-ut. 22.

Ha iparunk tönkremente, a mezőgazdaságunk kellene pótolni az ipari termelésből erődő 2 milliárd pengő kitevő termelés értékét, amely az egész nemzeti jövedelemnek legalább is a felét képezi.

MANSz jelmezkölcsönzője

VIII., Múzeum-körút 2.

(Jelmezüzem). Telefon: 1-494-63.

Szeretjük magunkat agrárországának nevezni. Pedig nem vagyunk agrárállam, elsősorban azért, mert nem tudjuk kihasználni kellőleg a magyar föld nagyszerű tulajdonságait. Volt olyan évünk, pl. 1929, amikor a gyarmat- és fűszerárú leszámításával, 61 millió pengő értékű mezőgazdasági terményeket hoztunk be, ü. m.: élelmiszert, magvakat, gyümölcsöt; pl. sürtett paradicsomot, tarhonyát, mákot, tojást, sőt burgonyát is. Agrárország-e vajjon az, amelyik kénszer-érett, iztelen zöldségfélékért 4 millió pengő ad a külföldnek csak azért, mert két hetet nem tud várni a hazai föld termékeire? Agrárállam-e az, amelyik földjét kiadja idegeneknek (bolgár kertészet), akik szorgalmuk gyümölcsét télen, mint urak, palotákban élvezik hazájukban?

A naptól kiszókölt, hennázott és minden elrontott

hajfestést 3 P-ért

rendbehoz Szóköltés, Gép- és villanytechnikai tartók

ondolálás 6.—P

Grósz fodrász

Károly-körút 1, Telefon: 1-417-82.

MINDEN LAKÁS-BAN NÉLKÜLÖZHETETLEN
a modern **SCHÖBERL** fotelágy...

célszerű, tartós,
kényelmes és olcsó!

Nappal fotel. Éjjel ágy.

SCHÖBERL RÓBERT udv. szállító, IV., Haris-köz 4.

annak dacára, hogy bérelt földjüket fizetniük kell. A Balaton vidékére — ahol most a jólinduló idegenforgalom miatt nyaranta terményhiány mutatkozik — a múlt évben egész nyíltan meginvitálták a bolgár kertészeket, mert a magyarok nem tudják a

ma is úgy művelni a földet és úgy használni ki, mint azt eddig nagyukapja tette. Hasonlítsuk csak össze Dánia, Hollandia, Németország vagy Franciaország mezőgazdasági átlageredményeit, jóvelmezőségét a miénkkel és látni fogjuk, hogy ott sokkal kisebb területek képesek egy-egy gazdát eltartani, mint nálunk,

„DUCE” a tökéletes műbortörzvényező és tisztítósz. er. Kaputó minden jobb sz. kávéban.

Gyártás: V., Nádcr-ut. 17. — Telefon: 1-103-76.

szükségletet lebonyolítani. Sőt mostanában olvashattuk a sajtóban azt is, hogy idegenek, pl. angolok, érdeklődnek és bérelni akarnak hazánk földjéből uborka stb. korai zöldségtermesztés céljából, mert a múlt évben bebizonyosodott, hogy az áldott magyar föld termőképessége egy-két héttel megelőzte Olaszországot a korai uborkával. Ez pedig a hideg földdel történt. Hátha még tudjuk, hogy mit lehetne produkálni meleg forrásaink kihasználásával. — Sajnos, nemcsak azért nem va-

Budán 'evő telkeinken
Gellérthegy déli lejtőjén
laktörtérslesztésre
családi házat építünk.

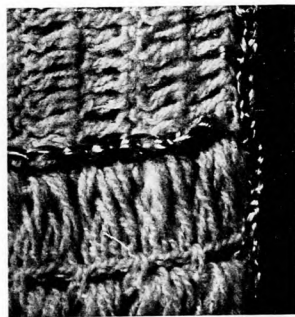
lfj. Naár István, Horthy Miklós-körút 7. Telefonszám: 2-589-07.

mert ezek az ipari vagy tengeri kereskedelmi államok a tudomány és technika legújabb vívmányait alkalmazzák a mezőgazdasági termelés terén is, ami megint csak az iparállam magasabb kultúrájának a következménye.

írasi Szabó Tiborné

Vinaigre dépiquant
KÉSZÍTŐTŐTT 1933
Gorup-ecet

gyunk agrárállam, mert nem tudtuk földünk termőképességét kihasználni, de azért sem, hogy nem tudtunk annyi kultúrát, mezőgazdasági nevelést adni a kis gazdálkodók nagy többségének, hogy egész évi verejtékes megfeszített munkájával, a sovány táplálékon felül valamit keressen is, mert nagy része még

A hálókabát mintája természetesen nagyságban

A MI KONYHÁNK.

Rovatvezető: M. R.

Malacaprótlék leves, malacsült, kávé-torta.

Leves.

A malac lábát, aprólékját megfőzzük, kevés tárkonyt adunk hozzá, vékony piros rántással beárántjuk és citrommal savanyítjuk. Tálaláskor tejfellel elhabart tojás-sárgájára öntjük.

Malacsült.

A malac sütése oly általánosan ismert, hogy azt leírni szinte felesleges. Mégis a kevésbé gyakorlott gazdaasszony figyelmét felhívjuk arra, hogy a malacot úgy kell a sütőedényben elhelyezni, hogy annak minden része pirosra sülhessen. A bórét sütés közben a zsíros levélvel locsolgatni kell és szalonnával többször kengetni, hogy fényt kapjon a bőre. Hogy ropogós legyen, mikor megsütvén kivettük a sütőből, pár percig hidegre vesszük, hogy hirtelen lehűljön a bőre, akkor ropogós marad, nem lágyul meg. Párolt vöröskáposztát szoktak hozzáadni és burgonyasalátát. A burgonyasaláta legjobb kifli-burgonyából vékonyan szeletelve vagy kockára vágva s a már többször leírt tartármártással összekeverve.

Kávé-torta.

Nyolc tojás sárgáját 25 deka cukorral háromnegyed óráig keverünk. Akkor adunk hozzá 25 deka finomra darált mandulát, három tábla csokoládét, 35 szem darált kávé, két kanál zselmormorszát összekeverjük és végül hozzáadjuk a 8 tojás kemény habját. Egy óráig lassú tűznél sütjük. Ha megsült, szitára tesszük és ha teljesen kihűlt kétfelé vágjuk és megtöltjük. Töltelék: öt tojás sárgáját 2 kanál porcukorral és egy csésze erős tejeskávával összekeverünk és tiszán egészen sűrűre főzzük folytonos keverés mellett. Akkor adunk hozzá két tábla puhított csokoládét, 9 deka vajjat, nem felolvasztva, csak mikor már a tűzről levettük, akkor kell apródnok között közé keverni és mikor elvegyült benne, jégre tenni, hogy teljesen kihűljön. Hidegen kétfelé vágjuk a tortát, megkenjük a töltelékkel, tetejére tesszük a másik felét és az egészét kívül is bevonjuk. Csokoládé darával beszórujuk

Együnk

Dreher

csokoládét!

és kandirozott gyümölcessel díszíthetjük.

Királytorta.

Hét deka vaját öt tojás-sárgájával és 9 deka puhított csokoládéval habosra keverünk, adjunk hozzá három és fél deka finomra őrölt mandulát, 2 deka lisztet és az öt tojás kemény habját. Három részben süssük meg, töltsük meg tejszínhabbal és a tetejét vonjuk be csokoládéöntettel.

Diótorta.

Tizenkét tojásfehérjét jó kemény habba verjük, adunk hozzá tizenkét kanál porcukrot, azután egyenként belekavarjuk a tizenkét tojás sárgáját, továbbá hat kanál lisztet és két tábla reszelt csokoládét. Két egyforma, meglehetősen nagy, kizsirozott, kizsuzított formába töltjük. Mikor megsült és teljesen kihűlt, éles késsel mindkét tortát ketté szeljük és a következőkkel megtöltjük: huszonöt deka finom őrölt diót leforrázunk, egy deci forró tejjel és elkeverjük, aztán félretesszük, hogy hűljön. Addig egy negyed kiló édes vajjat habzásig dörzsölünk, két kanál vaníliás cukrot adva hozzá, mikor ez is megvan, a dióval összekeverjük és a tartalapotat megkenjük vele. Ezzel a torta tetejét és oldalát is bevonjuk.

Teasütemények:

Husznegyed dkg héjas mandulát apróra vágunk, 20 dkg porcukrot, kevés fahéjat és szegfűszegét közévegyítünk és 2 tojásfehérjével összegyúrva, ujnyjára elegendő elnyújtjuk, hosszukás szeletekre vágjuk. Aztán egy és fél tábla csokoládét, 5 dkg porcukrot, 1 tojásfehérjével habzásig keverünk, ezzel a szeletek tetejét behúzzuk és pléhre rakva mérsékelt meleg sütőben sütjük.

50 deka lisztet 10 deka zsírral, 10 deka vajjal eldörzsölünk, azután kevés só, 2 tojás-

sárgáját, 2 deka langyos tejben áztatott élesztőt és egy kis tejfelt adunk hozzá. Kemény tészta gyúrjuk. Kinyújtjuk. Hosszas rudacskákat formálunk. Tojással megkenjük, sóval, köménymaggal meghintjük, pirosra sütjük.

Husznegyed dkg liszt, 14 dkg vaj, 3 tojásárgája, 1¼ dkg élesztővel kis kovászt készítünk, ezt a többihez adva, összegyúrjuk, apró rudacskákat sodrunk, megkenjük tojással, sóval és köménymaggal meghintjük, megsütjük.

Ne vegyen hamisítványt!

Ügyeljen e bélyegzre a paszta felületén.

Igy bélyegzett szines paszta sem válik ragadóssá.

Tíz dkg liszt, 10 dkg vaj, 10 dkg cukor, egy kis kakaó és fahéj, 10 dkg őrölt mogyoró, 1 citromhéja, pici rum. Összegyúrjuk, kinyújtjuk ujnyjára vastagra és felhordákra kiszaggatjuk, kisütjük és tetejét cukormázzal bevonjuk.

Rajtványaratunkat minden hónap 15-én megjelenés számunkban közöljük.

A m. kir. postatakarékpénztár Árverési Csarnokának

(IX., Lónyai-utca 30-32. Távbeszélő: 1-879-65.)

1937. évi január havi

ÁRVERÉSI SORRENDJE:

A) a Hegedüs Sándor árverési teremben (földszint):

- hétfőn:* szövetek, selymek, feldolgozatlan fehérműanyagok, vásznak stb. és jobbminőségű férfiruhák, esetleg egyéb különféle használati tárgyak;
- kedden:* a) a hó első és harmadik (esetleg ötödik) keddjén varrógépek, írógépek, hangszerek, könyvek, szörmék, szőnyegek, bundák, illetve átmeneti kabátok és felöltők;
b) a hó második és negyedik keddjén fényképezőgépek, látszerek, rajzeszközök, egyéb műszerek, szörmék, szőnyegek, bundák, ill. átmeneti kabátok és felöltők;
- szerdán:* új és használt férfi- és női ruhák, fehérműek, ágys- és asztalneműek, különféle használati tárgyak;
- csütörtökön:* szövetek, selymek, feldolgozatlan fehérműanyagok, vásznak stb., jobbminőségű férfiruhák, esetleg egyéb különféle használati tárgyak;
- pénteken:* bőrárak (cipők stb.), étyszer- és fémtárgyak, kerékpárok;
- szombaton:* új és használt férfi- és női ruhák, fehérműek, ágys- és asztalneműek, különféle használati tárgyak.

B) a Baross Gábor árverési teremben (II. emelet):

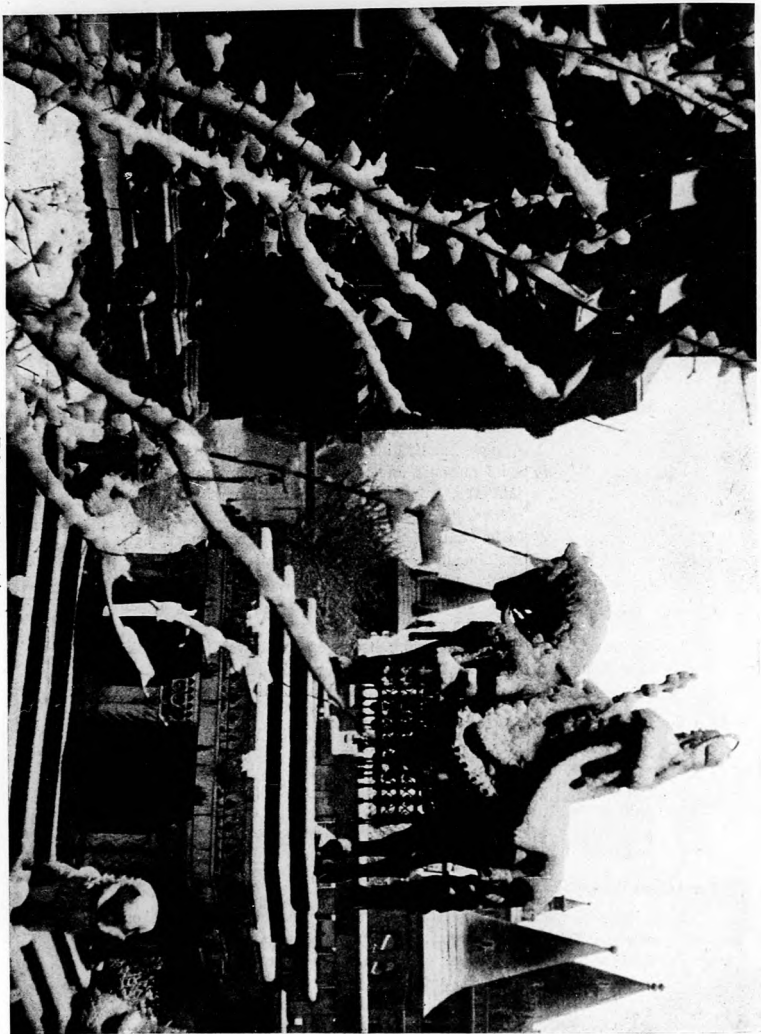
- hétfőn:* arany-, ezüst- és ékszártárgyak;
- kedden:* }
 szerdán: } árverésre önkéntesen felajánlott különféle ingóságok;
csütörtökön: }
- pénteken:* bútörök és lakberendezési tárgyak;
- szombaton:* arany-, ezüst- és ékszártárgyak.

C) a zálogkölcsonfiókban

minden hó második keddjétől a hó harmadik péntekéig hétköznapokon arany-, ezüst- és ékszártárgyak árverése. — A hó minden csütörtökjén az újpesti (Kassai-utca 40.) és a pesterzsébeti (Petőfi-utca 9.) fiókokban arany-, ezüst- és ékszártárgyak, valamint különféle ingóságok.

Az egyes árverési termekben árverésre kerülő tárgyak jegyzékét, valamint a zálogkölcsonfiókban tartandó árverések pontos idejét naponla megjelendő Árverési Közlönyünk tartalmazza. Ára 10 fillér. Kapható az árverések helyszínén.

Téli pompában a bástya

*Felelős szerkesztő és jelölés kiadó: AMBRÓZY MIGAZZI LAJOSNÉ GRÓFNÉ.
Kiadja: A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége. — Főmunkatárs: ÁMON VILMOSNÉ.*

Stephaneum nyomda r. t. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. — A nyomdáért felelős: ifj. Kohl Ferenc.